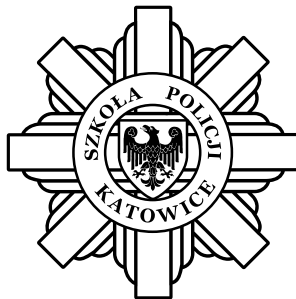

**Dokumentowanie czynności
związanych z użyciem
i wykorzystaniem środków
przymusu bezpośredniego
lub broni palnej**

nadkom. Aleksandra Kukuła
st. asp. Maciej Kuchta
Zakład Wyszkożenia Specjalnego

Dokumentowanie czynności związanych z użyciem i wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej

Katowice 2021

Nadzór merytoryczny:
mł. insp. Tomasz Stechnij

Redakcja, korekta, skład:
Paweł Mięsiak

© Szkoła Policji w Katowicach, Katowice 2021. Pewne prawa zastrzeżone.

Niniejsza publikacja w całości stanowi materiał dydaktyczny Szkoły Policji w Katowicach. Publikacja dostępna jest na licencji:
Creative Commons – Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne – Na tych samych warunkach (CC-BY-NC-SA) 4.0 Polska.

Postanowienia licencji są dostępne pod adresem:
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/legalcode.pl>

Stan prawny na 31 października 2021 roku

Spis treści

Wstęp	4
1. Przepisy obowiązujące w zakresie dokumentowania czynności związanych z użyciem, wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz użytkowaniem broni palnej	6
2. Przykłady dokumentów dotyczących czynności podejmowanych w związku z użyciem, wykorzystaniem i użytkowaniem środków przymusu bezpośredniego i broni palnej	17
2.1. Zapis w notatniku służbowym w związku z bezskutkowym użyciem środków przymusu bezpośredniego	17
2.2. Zapis w notatniku służbowym w związku ze skutkowym użyciem środków przymusu bezpośredniego	19
2.3. Notatka ze skutkowego użycia środków przymusu bezpośredniego	20
2.4. Zapis w notatniku służbowym z użycia broni palnej.....	23
2.5. Notatka z użycia broni palnej	24
2.6. Notatka z wykorzystania broni palnej	26
2.7. Raport z utraty broni palnej służbowej	29
2.8. Wzorzec notatki	31
3. Wyciąg z ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej	32
Bibliografia	59

Wstęp

Pełnienie służby policjanta jest wymagające, bowiem spoczywa na nim odpowiedzialność za życie, zdrowie, bezpieczeństwo obywateli oraz ich mienie. W celu umożliwienia funkcjonariuszom Policji realizację ustawowych zadań, państwo polskie udostępniło szereg uprawnień, w tym możliwość użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego¹ i broni palnej. Oczywiście uprawnienia te są mocno obwarowane szeregiem zasad, warunków niezbędnych do wykonania ww. czynności oraz ustawowymi granicami stosowania różnorodnych form przymusu. Realizacja tych uprawnień pozostaje również pod nadzorem policjantów, bowiem ustawa o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej w art. 39 ust. 3 stanowi, że: *Niezależnie od obowiązków, o których mowa w ust. 1, przełożony: 1) ustala, czy użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego [oraz broni palnej – przypis autorów, zgodnie z art. 49 ust. 1 ww. ustawy] nastąpiło zgodnie z prawem; 2) niezwłocznie powiadamia właściwego przełożonego.*

Zatem, w jaki sposób przełożony dochodzi do powyższego ustalenia, czy czynności wykonane przez policjanta na miejscu zdarzenia były zrealizowane prawidłowo? Przecież nie było go na miejscu zdarzenia. Odpowiedź na to pytanie wydaje się być prosta. Wysyła na miejsce grupę, która zabezpieczy ślady, dowody użycia lub wykorzystania ś.p.b. czy też broni palnej, zanalizuje sporządzoną przez innych dokumentację i... już wie. Czy jednak na pewno obraz zdarzenia jest już dla niego jasny? Z pewnością widzi zgromadzone dowody, odczytuje wypełnione protokoły, czyli obiektywne odzwierciedlenie tego, co się wydarzyło. Do pełni wiedzy przełożonego brakuje jeszcze jednego elementu – opisu zdarzenia z punktu widzenia policjanta, który był bezpośrednio na miejscu, który używał, wykorzystywał swoje ś.p.b. czy też

¹ Przyjęty w Policji skrót ś.p.b. – środki przymusu bezpośredniego, jest również wykorzystywany w treści przez autorów zamiennie z pełną nazwą.

broń palną. Takim elementem jest sporządzona notatka, zapis w notatniku służbowym wymienionego policjanta.

Celem tej publikacji jest ułatwienie policjantowi prawidłowego udokumentowania tego, co zrobił na miejscu zdarzenia, dlaczego takie czynności wykonał, jaki był efekt jego działania? Jako autorzy, pragnęlibyśmy, aby przy wykorzystaniu niniejszej publikacji, policjant bez obaw mógł sporządzić prawidłowo stosowną dokumentację. Dzięki temu jego przełożony, ewentualnie prokurator lub sędzia, będzie mógł rzeczywiście spojrzeć na dane zdarzenie całościowo. Bo przecież *nie ma wielu prawd. W każdym momencie jest tylko jedna prawda*².

² Powiedzenie przypisywane Ramanowi Maharshi, indyjskiemu mistrzowi duchowemu, filozofowi.

Rozdział 1.

Przepisy obowiązujące w zakresie dokumentowania czynności związanych z użyciem, wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego i broni palnej oraz użytkowaniem broni palnej

W ustawie o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej³ w rozdziale czwartym szczegółowo wskazano, jaka dokumentacja winna być sporządzona w sytuacji, gdy doszło do użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej. Mianowicie, ustawodawca wskazuje, że *uprawniony dokumentuje w notatce użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej*⁴. W kontekście odbiorców niniejszej publikacji za *uprawnionego* będziemy uważać funkcjonariusza Policji⁵. Policjant, *przekazuje notatkę przełożonemu w przypadku użycia lub wykorzystania:*

- 1) *środków przymusu bezpośredniego – gdy skutkiem tego użycia lub wykorzystania było zranienie osoby lub wystąpienie innych widocznych objawów zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby albo jej śmierć, zranienie albo śmierć zwierzęcia albo zniszczenie mienia;*
- 2) *broni palnej – niezależnie od skutku tego użycia lub wykorzystania.*

Zwróćmy uwagę, że ustawodawca posługuje się tu określeniami następujących czynności do wykonania: *policjant dokumentuje w notatce (...)* oraz *policjant przekazuje notatkę przełożonemu (...)*. Różnica w zakresie postępowania przy tych czynnościach jest uzależniona od zaistniałej konsekwencji użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej. Niemniej należy uznać, że ustawodawca narzuca udokumentowanie każdego użycia lub wykorzystania środków przymusu

³ Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

⁴ Tamże, art. 51 ust 1.

⁵ Tamże, art. 2 ust. 1 pkt 9.

bezpośredniego lub broni palnej. Katalog form dokumentowania zawiera *notatkę* oraz *notatnik służbowy*, o ile po użyciu i wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego i broni palnej, nie nastąpiły skutki, o których mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1 cytowanej ustawy, tj. *zranienie osoby lub wystąpienie innych widocznych objawów zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby albo jej śmierć, zranienie albo śmierć zwierzęcia albo zniszczenie mienia*.

Ze względu na pewnego rodzaju chaos dokumentacyjny i wątpliwości w zakresie sporządzania dokumentacji, Dyrektor Biura Prewencji i Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji w piśmie z dnia 19 lipca 2013 r. (l.dz. EP-935/914/586/13) wskazał prawidłowy kierunek interpretacji przepisu art. 51 ustawy.

Elementy, które winny znaleźć się w sporządzanej *notatce* ustawodawca ujmuje w art. 54 ustawy, wskazując, że w *przypadku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego, którego skutkiem było zranienie osoby lub wystąpienie innych widocznych objawów zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby albo jej śmierć, zranienie albo śmierć zwierzęcia albo zniszczenie mienia, notatka zawiera:*

- 1) służbowe dane identyfikacyjne policjanta;
- 2) określenie czasu i miejsca użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 3) następujące dane osoby⁶, wobec której użyto środków przymusu bezpośredniego:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) serię i numer dokumentu tożsamości,
 - c) datę urodzenia,
 - d) w przypadku osoby osadzonej w zakładzie karnym albo areszcie śledczym – dane, o których mowa w lit. a i c oraz imię ojca;
- 4) określenie celu użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 5) informację o przyczynie użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;

⁶ Tamże, art. 54 ust. 2. Jeżeli uzyskanie danych, o których mowa w ust. 1 pkt 3, było niemożliwe, w notatce podaje się przyczyny ich nieumieszczenia.

- 6) określenie użytych lub wykorzystanych środków przymusu bezpośredniego i sposób ich użycia;
- 7) opis czynności zrealizowanych przed użyciem lub wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego i po użyciu lub wykorzystaniu tych środków;
- 8) opis skutków użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 9) informację o udzieleniu pierwszej pomocy i jej zakresie lub zapewnieniu wezwania kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe;
- 10) następujące dane ustalonych świadków zdarzenia:
 - a) imię i nazwisko oraz serię i numer dokumentu tożsamości albo
 - b) służbowe dane identyfikacyjne, jeżeli świadkiem zdarzenia był policjant;
- 11) podpis policjanta.

Natomiast, *w przypadku, gdy w wyniku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego nie nastąpiły skutki, o których mowa w ust. 1, notatka zawiera tylko informacje, o których mowa w art. 54 ust. 1 pkt 1-6 i 11 oraz ust. 2., tj.*

- 1) służbowe dane identyfikacyjne policjanta;
- 2) określenie czasu i miejsca użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 3) następujące dane osoby⁷, wobec której użyto środków przymusu bezpośredniego:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) serię i numer dokumentu tożsamości,
 - c) datę urodzenia,
 - d) w przypadku osoby osadzonej w zakładzie karnym albo areszcie śledczym – dane, o których mowa w lit. a i c oraz imię ojca;
- 4) określenie celu użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 5) informację o przyczynie użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;

⁷ Tamże.

6) określenie użytych lub wykorzystanych środków przymusu bezpośredniego i sposób ich użycia;

11) podpis funkcjonariusza Policji.

W art. 55 ustawy czytamy, że w przypadku broni palnej do treści notatki stosuje się przepisy:

1) art. 54 ust. 1 i 2, jeżeli notatka dokumentuje użycie broni palnej⁸;

2) art. 54 ust. 1 pkt 1, 2, 5, 7 i 11, jeżeli notatka dokumentuje wykorzystanie broni palnej, tj. służbowe dane identyfikacyjne policjanta; określenie czasu i miejsca wykorzystania broni palnej; informację o przyczynie wykorzystania broni palnej; opis czynności zrealizowanych przed wykorzystaniem broni palnej i po jej wykorzystaniu; podpis funkcjonariusza Policji.

Ustawa dodaje jeszcze jeden niezbędny element do sporządzanej w związku z użyciem lub wykorzystaniem broni palnej dokumentacji. W treści należy ująć także *określenie nazwy, typu i numeru seryjnego użytej lub wykorzystanej broni palnej oraz rodzaju i ilości użytej amunicji.*

Ustawodawca uszczegóławia również zawartość notatki sporządzanej przez dowódcę pododdziału zwartego w przypadku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego. W takiej sytuacji, w treści dokumentu winny znaleźć się następujące elementy:

- 1) służbowe dane identyfikacyjne policjanta;
- 2) określenie czasu i miejsca użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 3) następujące dane osoby, wobec której użyto środków przymusu bezpośredniego:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) serię i numer dokumentu tożsamości,
 - c) datę urodzenia,

⁸ Zatem podobnie, jak w przypadku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego, którego skutkiem było zranienie osoby lub wystąpienie innych widocznych objawów zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby albo jej śmierć, zranienie albo śmierć zwierzęcia, albo zniszczenie mienia.

- d) w przypadku osoby osadzonej w zakładzie karnym albo areszcie śledczym
 - dane, o których mowa w lit. a i c oraz imię ojca;
- 5) informację o przyczynie użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 6) określenie użytych lub wykorzystanych środków przymusu bezpośredniego i sposób ich użycia;
- 8) opis skutków użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 10) następujące dane ustalonych świadków zdarzenia:
 - a) imię i nazwisko oraz serię i numer dokumentu tożsamości albo
 - b) służbowe dane identyfikacyjne, jeżeli świadkiem zdarzenia był policjant;
- 11) podpis policjanta.

Ponadto, dowódca pododdziału zwartego winien w niej uwzględnić:

- 1) informację o organie lub osobie, która udzieliła zgody na użycie tych środków;
- 2) opis postępowania poprzedzającego użycie lub wykorzystanie tych środków;
- 3) określenie sposobu realizacji działań podjętych w sytuacji, gdy wszelka zwłoka w użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego groziłaby bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia policjanta lub innej osoby, mienia lub niebezpieczeństwem dokonania zamachu na ważne obiekty, urządzenia lub obszary;
- 4) informację o liczebności pododdziału zwartego.

W tym miejscu warto wspomnieć, że w ustawie znajdziemy również zapis odnoszący się do sporządzania notatki w związku z użyciem środków przymusu bezpośredniego wobec nieletniego doprowadzonego do policyjnej izby dziecka. Mianowicie, w *przypadku użycia środka przymusu bezpośredniego wobec nieletniego umieszczonego w zakładzie poprawczym, schronisku dla nieletnich, młodzieżowym ośrodku wychowawczym lub **policyjnej izbie dziecka** policjant każdorazowo przekazuje przełożonemu notatkę, niezależnie od rodzaju i skutku użycia środka przymusu bezpośredniego.*

Ze względu na przedmiot niniejszej publikacji, tj. dokumentowanie podejmowania czynności przez policjanta, w trakcie których pojawia się użycie lub wykorzystanie

broni palnej, nie sposób pominąć ważnej kwestii związanej z użytkowaniem broni palnej w kontekście jej utraty. W rozdziale czwartym zarządzenia nr 24 Komendanta Głównego Policji w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów⁹, wskazano postępowanie obowiązujące policjanta w przypadku utraty broni palnej lub amunicji. Jednym z obowiązków funkcjonariusza jest złożenie bezpośrednio przełożonemu **pisemnego raportu** zawierającego szczególne dane dotyczące okoliczności utraty broni palnej lub amunicji kierowanego do:

- 1) Komendanta Głównego Policji – w przypadku policjantów pełniących służbę w KGP;
- 2) komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji – w przypadku policjantów pełniących służbę w KWP (KSP), komendzie powiatowej (miejskiej, rejonowej) Policji, komisariacie Policji, komisariacie specjalistycznym Policji, oddziale prewencji Policji, samodzielnym pododdziale prewencji Policji oraz samodzielnym pododdziale kontrterrorystycznym Policji;
- 3) komendanta CBŚP – w przypadku policjantów pełniących służbę w CBŚP;
 - 3a) Komendanta BSWP – w przypadku policjantów pełniących służbę w BSWP;
 - 3b) Dowódcę BOA – w przypadku policjantów pełniących służbę w BOA;
- 4) dyrektora CLKP – w przypadku policjantów pełniących służbę w CLKP;
- 5) kierownika jednostki szkoleniowej – w przypadku policjantów pełniących służbę w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie, szkole policyjnej i ośrodka szkolenia Policji.

W treści takiego raportu nie należy oczywiście pominąć następujących danych: rodzaj broni palnej, jej serię, numer i rok produkcji lub liczbę, typ i kaliber utraconej amunicji, które to informacje policjanci są obowiązani przekazać dyżurnemu najbliższej jednostki Policji¹⁰, w rejonie której nastąpiła utrata broni palnej lub amunicji lub stwierdzono ich utratę oraz bezpośrednio przełożonemu.

⁹ Zarządzenie nr 24 Komendanta Głównego Policji z dnia 23 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów (Dz. Urz. KGP. poz. 57, z późn. zm.).

¹⁰ Tamże, § 23 ust. 2 Dyżurny jednostki Policji niezwłocznie podejmuje niezbędne czynności zmierzające do odnalezienia broni palnej lub amunicji oraz powiadamia dyżurnego właściwej KWP (KSP) o fakcie utraty broni palnej lub amunicji, dokumentując zgłoszenie i podjęte czynności w formie notatki służbowej, podając dane określone w ust. 1, tj. okoliczności utraty, rodzaj broni palnej, jej serię, numer i rok produkcji lub liczbę, typ i kaliber utraconej amunicji.

Katalog sporządzanych dokumentów należy oczywiście uzupełnić o informacje dotyczące zapisów w notatniku służbowym. W Wytycznych nr 2 Komendanta Głównego Policji w *sprawie zasad ewidencjonowania, wypełniania oraz przechowywania notatników służbowych* z dnia 26 czerwca 2007 r.¹¹, wskazane są czynności policjanta, które dokumentuje się zapisem w notatniku służbowym. Dotyczą one:

- 1) odprawy do służby, a w szczególności powinny zawierać¹²:
 - a) datę i godziny pełnienia służby,
 - b) rodzaj służby (patrol pieszy, konwój, obchód rejonu itp.),
 - c) rejon pełnienia służby (trasa patrolowa),
 - d) czas rozpoczęcia i zakończenia odprawy,
 - e) stopień, imię i nazwisko oraz podpis osoby przeprowadzającej odprawę,
 - f) skład patrolu (ze wskazaniem dowódcy) oraz kryptonim radiowy,
 - g) czas i miejsce przerwy w służbie,
 - h) przekazane w trakcie odprawy zadania doraźne o ile nie znajdują się one w celdule patrolowej;
- 2) wykonywanych czynności służbowych, a w szczególności:
 - a) legitymowania osób, ze wskazaniem podstawy faktycznej,
 - b) podjętych interwencji i sposobu ich załatwienia,
 - c) czynności związanych z użyciem lub wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego,
 - d) czynności związanych z użyciem lub wykorzystaniem broni palnej,
 - e) czynności związanych z ujawnionym wykroczeniem,
 - f) informacji dotyczących przypadku opuszczenia rejonu służbowego,
 - g) kontroli drogowej,
 - h) zatrzymania osób, dokumentów, pojazdów, rzeczy w toku wykonywanych czynności służbowych,

¹¹ Wytyczne nr 2 Komendanta Głównego Policji z dnia 26 czerwca 2007 r. w *sprawie zasad ewidencjonowania, wypełniania oraz przechowywania notatników służbowych* (Dz. Urz. KGP z 2019 r. poz. 30).

¹² Tamże, § 4 ust. 2.

- i) doprowadzenia oraz wykonanych konwojów,
 - j) użycia sygnałów pojazdu uprzywilejowanego,
 - k) czynności na miejscu zdarzeń,
 - l) kontroli osobistej, przeglądania zawartości bagaży i sprawdzania ładunków w portach i na dworcach oraz w środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego,
 - m) udzielenia pomocy lub asysty;
- 3) podsumowania czynności wykonanych w czasie służby, potwierdzonych podpisem upoważnionej osoby.

Wpisy dotyczące poszczególnych czynności powinny być krótkie, rzeczowe, i zawierać dane niezbędne do opracowania innej dokumentacji, a w szczególności:

- 1) czasu przyjęcia zgłoszenia, miejsca oraz czasu rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych czynności;
- 2) zastosowania środków oddziaływania wychowawczego oraz poinformowania osoby, wobec której podjęto czynność o prawie złożenia zażalenia do właściwego miejscowo prokuratora na sposób przeprowadzania czynności określonych w odrębnych przepisach.

Ponadto zapisy powinny być czytelne, dokonywane w trakcie lub bezpośrednio po zakończeniu czynności służbowej. W patrolach dwu- lub wieloosobowych oraz w służbie obchodowej dzielnicowych, dopuszcza się prowadzenie szczegółowego zapisu przebiegu podejmowanych czynności przez policjanta, który wykonywał czynność. Pozostali policjanci dokonują zapisu w sposób skrócony, wskazując jedynie miejsce, czas i rodzaj czynności.

Dodatkowo w przypadku dokumentowania interwencji należy dokładnie określić:

- 1) rodzaj interwencji (własna lub zlecona) i jej charakter (np.: „domowa, w miejscu publicznym”);
- 2) dane osoby zgłaszającej;
- 3) przyczynę interwencji, jej przebieg, wykonane czynności oraz dane personalne uczestników i świadków, jak również sposób zakończenia;

- 4) dane personalne policjantów, strażników miejskich lub innych osób udzielających wsparcia podczas interwencji (stopień, nazwisko i imię oraz jednostkę);
- 5) dane przedstawicieli służb miejskich, drogowych itp.

Nakładając grzywnę w drodze mandatu karnego należy obowiązkowo odnotować rodzaj mandatu (gotówkowy, kredytowany, zaoczny), jego wysokość, serię i numer, za jakie wykroczenie został nałożony oraz fakt odmowy przyjęcia mandatu¹³.

W celu uproszczenia procedury dokonywania wpisów dopuszcza się stosowanie następujących symboli literowych:¹⁴

- 1) O – obchód;
- 2) PP – patrol pieszy;
- 3) PZ – patrol z wykorzystaniem środka transportu;
- 4) K – konwój;
- 5) D – doprowadzenie;
- 6) A – udzielona asysta, pomoc;
- 7) L – osoba legitymowana;
- 8) Z – osoba zatrzymana;
- 9) ZN – osoba zatrzymana nieletnia;
- 10) ZP – osoba zatrzymana poszukiwana;
- 11) ZW – osoba doprowadzona w celu wytrzeźwienia;
- 12) P – zastosowany środek oddziaływania pozakarnego na podstawie art. 41 k.w. (pouczenie);
- 13) MKK – nałożenie grzywny w drodze mandatu karnego kredytowanego;
- 14) MKG – nałożenie grzywny w drodze mandatu karnego gotówkowego;
- 15) MKZ – nałożenie grzywny w drodze mandatu karnego zaocznego;
- 16) NCW – sporządzenie notatki w celu przeprowadzenia czynności wyjaśniających w sprawie o wykroczenie;
- 17) KP – kontrola drogowa;

¹³ Tamże, § 5 ust. 2.

¹⁴ Tamże, § 6 ust. 1.

- 18) KT – kontrola stanu trzeźwości kierującego;
- 19) KN – badanie kierującego na zawartość środków działających podobnie do alkoholu;
- 20) ZPJ – zatrzymanie prawa jazdy;
- 21) ZDR – zatrzymanie dowodu rejestracyjnego;
- 22) KO – kontrola osobista;
- 23) KB – kontrola bagażu;
- 24) KMZ – kontrola miejsca zagrożonego;
- 25) KZO – kontrola zabezpieczenia obiektu;
- 26) IW – interwencja własna:
 - a) IWP – interwencja własna w miejscu publicznym,
 - b) IWD – interwencja własna domowa;
- 27) IZ – interwencja zlecona:
 - a) IZP – interwencja zlecona w miejscu publicznym,
 - b) IZD – interwencja zlecona domowa;
- 28) NK – sporządzenie Niebieskiej Karty;
- 29) ZMZ – zabezpieczenie miejsca zdarzenia;
- 30) KD – wykonywanie czynności na miejscu kolizji drogowej;
- 31) WD – wykonywanie czynności na miejscu wypadku drogowego;
- 32) ŚPB – użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego;
- 33) BP – użycie lub wykorzystanie broni palnej;
- 34) SPU – użycie sygnałów pojazdu uprzywilejowanego;
- 35) UP – poinformowanie osoby, wobec której podjęto czynność o prawie złożenia zażalenia do właściwego miejscowo prokuratora na sposób przeprowadzania czynności określonych w innych przepisach.

Powyższe symbole literowe umieszcza się na marginesie notatnika przy oznaczonej czynności, a w przypadku powtarzania się czynności wprowadza się oznaczenia

cyfrowe w postaci cyfr arabskich przy oznaczeniach literowych określających daną czynność, np. L1, L2, L3 itd.¹⁵

Jak powyżej wskazano informacje zamieszczane w notatniku służbowym, przy zachowaniu zasad ich tworzenia, pokrywają się z wymogami notatki. Forma oczywiście jest różna, ale pamiętać należy, że wpis w notatniku służbowym ma posłużyć do prawidłowego sporządzenia innych dokumentów. Należy więc całościowo przyjrzeć się wykonywanym czynnościom i starannie je opisać.

¹⁵ Tamże, § 6 ust 2 i 3.

Rozdział 2.

Przykłady dokumentów dotyczących czynności podejmowanych w związku z użyciem, wykorzystaniem i użytkowaniem środków przymusu bezpośredniego i broni palnej

Należy zwrócić uwagę, że przykładowe dokumenty mają za zadanie wskazać i podkreślić elementy, które powinny się znaleźć w ich treści. Nie są to dokumenty uniwersalne, ale mogą pomóc w nauce prawidłowego sporządzania właściwej dokumentacji.

2.1. Zapis w notatniku służbowym w związku z bezskutkowym użyciem środków przymusu bezpośredniego

Data i godz.	
7.00	<i>Służba patrolowa na dzień 10.07.2020 r. w godz. 7.00-15.00 na terenie Komisariatu I Policji w Katowicach. Odprawa do służby. Skład patrolu zmotoryzowanego: sierż. Dawid Kleczek – dowódca patrolu, krypt. SP 312-42 sierż. Mariusz Zawada Rejon służbowy: Ceduła nr 3 Przerwa w służbie: w godz. 12.00-12.25, miejsce zgodnie z cedułą Zadania doraźne zgodnie z cedułą. Odprawę przeprowadził asp. szt Michał Naradowski.</i>
7.30 10.30 IWP	<i>Realizacja zadań służbowych w wyznaczonym rejonie. Interwencja własna na ul. Warszawskiej 15. Legitymowanie osoby, która popełniła wykroczenie z art. 145 k. w. zaśmiecając chodnik niedopałkiem papierosa. Dane sprawcy:</i>
L ₁	<i>Andrzej Klima PESEL 74021317365 zam. Katowice, ul. Krótka 5/4 dow. osobisty KAO 4792546 Ww. po sprawdzeniu w systemie informatycznym KSIP okazał się poszukiwany listem gończym syg. akt IX K 1129/20 przez Prokuraturę Rejonową w Katowicach w związku z popełnieniem przestępstwa rozboju. Wobec powyższego poinformowałem Pana Andrzeja Klime,</i>

10.40 ZP	<i>że jest zatrzymany oraz uprzedziłem, że użyję wobec niego kajdanek.</i>
Ś.P.B.	<i>W tym momencie mężczyzna podjął próbę ucieczki, lecz obezwładniłem go za pomocą siły fizycznej chwytając za lewe ramię, a następnie założyłem kajdanki na ręce trzymane z tyłu. Obrażeń w związku z użyciem ś.p.b. nie zaobserwowałem, ww. podobnych nie zgłaszałem.</i>
UP	<i>Dokonałem sprawdzenia przewencyjnego w celu ujawnienia przedmiotów niebezpiecznych oraz których posiadanie jest zabronione. Pouczyłem zatrzymanego o prawach i obowiązkach a także o skierowaniu wniosku do Sądu Rejonowego w Katowicach o ukaranie z art. 145 k.w. Droga radiową poinformowałem dyżurnego KP w Katowicach o przebiegu interwencji i użyciu ś.p.b. oraz że udaję się z zatrzymanym do KP w Katowicach w celu sporządzenia dokumentacji procesowej.</i>

2.2. Zapis w notatniku służbowym w związku ze skutkowym użyciem środków przymusu bezpośredniego

Data i godz.	
10.00	<p><i>Służba patrolowa na dzień 10.07.2020 r. w godz. 10.00-18.00 na terenie Komisariatu I Policji w Katowicach.</i></p> <p><i>Odprawa do służby.</i></p> <p><i>Skład patrolu pieszego:</i></p> <p><i>sierż. szt. Adam Wrzask – dowódca patrolu, krypt. SP 33-323</i></p> <p><i>sierż. Dariusz Kempa</i></p> <p><i>Rejon służbowy:</i></p> <p><i>Cedula nr 3</i></p> <p><i>Przerwa w służbie:</i></p> <p><i>w godz. 14.00-14.25, miejsce zgodnie z cedulą</i></p> <p><i>Zadania doraźne zgodnie z cedulą.</i></p>
10.30	<p><i>Odprawę przeprowadził asp. szt. Łukasz Kołodziej.</i></p> <p><i>Realizacja zadań służbowych w wyznaczonym rejonie.</i></p>
16.30 IZP	<p><i>Interwencja zlecona przez dyżurnego KP przy ul. Kruczej – park miejski w Katowicach.</i></p>
L ₁	<p><i>Dane osoby zgłaszającej interwencję:</i></p> <p><i>Kamil DEKOWSKI</i></p> <p><i>PESEL 50021711263</i></p> <p><i>zam. Katowice, ul. Krótka 3</i></p> <p><i>dowód osobisty: AAA 123456</i></p>
INF	<p><i>Sprawdzony w KSIP – nie figurował jako poszukiwany, dokument nieutracony. Ww. wskazał dwóch N.N. mężczyzn spożywających alkohol, którzy kilka minut wcześniej niszczyli infrastrukturę parku miejskiego. W trakcie legitymowania jeden z mężczyzn podjął próbę ucieczki, lecz został zatrzymany i wylegitymowany przez asp. Kempę.</i></p> <p><i>Drugi mężczyzna groził nam i wykrzykiwał słowa nieprzyzwoite.</i></p> <p><i>W związku z brakiem reakcji na moje wezwania do zachowania się zgodnego z prawem i okazania dokumentu tożsamości uprzedziłem, że użyję wobec niego ś.p.b. Wówczas mężczyzna zamachnął się prawą ręką, w której trzymał butelkę po piwie, chcąc uderzyć mnie w głowę.</i></p>
Ś.P.B.	<p><i>Użyłem pałki służbowej typu „tonfa”, zadając napastnikowi dwa uderzenia w prawe ramię i jedno w okolice lewego uda. Na skutek zastosowania pałki, upuścił butelkę, po czym upadł, uderzając głową w oparcie ławki w wyniku czego doznał stłuczenia oraz otarcia naskórka prawego policzka. Wówczas, stosując siłę fizyczną w postaci dźwigni łokciowo barkowej na jego prawą rękę obezwładniłem go i założyłem kajdanki na ręce trzymane w tyłu. Dokonałem kontroli osobistej ujawniając dokument, na podstawie którego ustaliłem tożsamość osoby:</i></p>
KO	<p><i>Marcin KOWALSKI</i></p>
L ₂	<p><i>PESEL 80040723247</i></p> <p><i>zam. Katowice, ul. Stabika 7</i></p> <p><i>dowód osobisty: CCC 987654</i></p>
ZMZ	<p><i>Ww. udzieliłem pierwszej pomocy, tamując krwawienie za pomocą opatrunku osobistego. Sierż. Kempa zabezpieczył miejsce zdarzenia,</i></p>

	<i>a także poinformował dyżurnego o przebiegu interwencji i za jego pośrednictwem wezwał pomoc medyczną oraz grupę zdarzeniową.</i>
	<i>W trakcie oczekiwania na przyjazd karetki pogotowia nadzorowałem zatrzymanego, któremu przedstawiłem prawa i obowiązki związane z jego zatrzymaniem. Osobę sprawdziłem w KSIP – nie figurowała jako poszukiwana, dokument nieutracony. Obaj mężczyźni zostali poinformowani, że w związku popełnionym wykroczeniem spożywania alkoholu w miejscu publicznym oraz niszczeniem mienia zostanie sporządzona notatka pod kątem sporządzenia wniosku o ukaranie do Sądu Rejonowego w Katowicach. Świadkiem całego zdarzenia był Kamil Dekowski zgłaszający interwencję. Przyjazd karetki pogotowia ratunkowego, lekarz Andrzej Szpilka udzielił poszkodowanemu pomocy medycznej i wystawił kartę informacyjną o braku przeciwwskazań do osadzenia w PDOZ. Przekazanie zabezpieczonego miejsca zdarzenia oraz zdanie relacji z przeprowadzonych czynności Kierownikowi Ogniwa Patrolowo-Interwencyjnego KP w Katowicach st. asp. Michałowi Zatorowi, który przybył wraz z technikiem kryminalistyki asp. Łukaszem Lupą i asp. Michałem Zatorem z Wydziału Kryminalnego. Za zgodą dyżurnego KP przejazd z zatrzymanym do jednostki Policji w celu sporządzenia wymaganej dokumentacji oraz wykonania dalszych czynności służbowych.</i>
INF	
16.50	
17.20	
17.45	

2.3. Notatka ze skutkowego użycia środków przymusu bezpośredniego

sierż. szt. Adam Wrzask

Katowice, 10 lipca 2020 r.

referent Ogniwa Patrolowo-Interwencyjnego

KP w Katowicach

NOTATKA

W dniu 10.07.2020 r. w godz. 10.00-18.00 pełniłem służbę w patrolu pieszym wraz z sierż. Dariuszem Kempą na terenie Komisariatu Policji I w Katowicach.

Ok. godz. 16.30 na polecenie dyżurnego KP udaliśmy się na ul. Kruczą do parku miejskiego, gdzie z treści zgłoszonej interwencji wynikało, że kilku N.N. mężczyzn będących pod wpływem alkoholu niszczy infrastrukturę parku.

Po przybyciu na miejsce zastano zgłaszającego interwencję:

Kamil DEKOWSKI

PESEL 50021711263

zam. Katowice, ul. Krótka 3

D.O. AAA 123456

który wskazał nam dwóch mężczyzn siedzących na ławce i spożywających alkohol oraz oświadczył, że spacerując po parku widział jak kilka minut temu przewracali kosze na śmieci i niszczyli tablice informacyjne.

Osobę sprawdzono w KSIP – nieposzukiwana, dokument neutracony.

W związku z powyższym drogą radiową zgłosiłem dyżurnemu podjęcie interwencji. Podeszedłem do mężczyzn, przedstawiłem się podając stopień, imię i nazwisko i poprosiłem o udzielenie dokumentu tożsamości w związku z popełnionymi wykroczeniami. Wtedy jeden z nich wstał z ławki i zaczął biec w kierunku pobliskich zarośli, lecz po krótkim pościgu został zatrzymany i wylegitymowany przez sierż. Kempę. Okazał się nim:

Waldemar DREWNIOK

PESEL 83081317151

zam. Sosnowiec, ul. Długa 5/1

D.O. BBB 258369

Drugi mężczyzna zaczął nam grozić i wykrzykiwać słowa nieprzyzwoite „odwalcie się, bo was pozabijam”. Wezwałem osobę do zachowania zgodnego z prawem i okazania dokumentów. Mężczyzna nie reagował na moje polecenia, stając się coraz bardziej agresywny. Ponownie poleciłem mu żeby się uspokoił oraz uprzedziłem, że użyję środków przymusu bezpośredniego w przypadku niepodporządkowania się poleceniom. Wówczas mężczyzna chwycił prawą ręką stojącą na ławce butelkę i zamachnął się chcąc mnie uderzyć. W związku z bezpośrednim zagrożeniem mojego życia i zdrowia użyłem pałki służbowej typu „tonfa”, zadając napastnikowi dwa uderzenia w prawe przedramię i jedno w okolice lewego uda. Na skutek użycia pałki mężczyzna upuścił butelkę, po czym upadł i uderzył głową w oparcie ławki, w wyniku czego doznał stłuczenia oraz otarcia naskórka prawego policzka. Wówczas, stosując siłę fizyczną w postaci dźwigni łokciowo-barkowej na jego prawą rękę obezwładniłem go, a następnie założyłem kajdanki na ręce trzymane z tyłu. W trakcie dalszych

czynności dokonałem jego kontroli osobistej pod kątem posiadania niebezpiecznych przedmiotów, w wyniku której odnalazłem w jego tylnej kieszeni spodni dowód osobisty, na podstawie którego ustaliłem tożsamość:

Marcin KOWALSKI

PESEL 80040723247

zam. Sosnowiec, ul. Stabika 7

D.O. CCC 987654

Rannemu mężczyźnie udzieliłem pierwszej pomocy przedlekarskiej, zakładając opatrunek osobisty tamujący krwawienie. W tym czasie sierż. Kempa drogą radiową poinformował dyżurnego Komisariatu Policji I w Katowicach o przebiegu podjętej interwencji i poprosił o wezwanie na miejsce karetki pogotowia ratunkowego oraz grupy zdarzeniowej w celu wykonania czynności procesowych. Sierż. Kempa zabezpieczył miejsce zdarzenia, nie dopuszczając do niego osób postronnych, a ja nadzorowałem Marcina Kowalskiego, któremu przedstawiłem prawa i obowiązki związane z jego zatrzymaniem.

Za pośrednictwem dyżurnego dokonałem sprawdzenia ww. osób w systemie informatycznym KSIP – nie figurowali jako poszukiwani, dokumenty nieutracone.

Świadkiem całego zdarzenia był Kamil Dekowski zgłaszający interwencję, którego dane umieszczone są na wstępie niniejszej notatki.

Po około 5 min. na miejsce zdarzenia przybyła karetka pogotowia ratunkowego. Lekarz Andrzej Szpilka po opatrzeniu Marcina Kowalskiego zdecydował, że nie ma potrzeby jego hospitalizacji i wyraził zgodę na wykonywanie z nim dalszych czynności służbowych.

Następnie na miejsce przybył Kierownik Ognia Patrolowo-Interwencyjnego st. asp. Błażej Tkaczyk wraz z technikiem kryminalistyki asp. Łukaszem Lupą i asp. Michałem Zatorem z Wydziału Kryminalnego KP Katowice, którym zdałem relację z przeprowadzonych czynności i przekazałem zabezpieczone miejsce zdarzenia. Wraz z sierż. Dariuszem Kempą i zatrzymanym Marcinem Kowalskim udaliśmy się do KP Katowice, gdzie został przesłuchany i osadzony w PDOZ.

W związku z zatrzymaniem mężczyzny za popełnione przestępstwo oraz ujawnionymi wykroczeniami została sporządzona notatka urzędowa.

Notatkę sporządzono w celu dalszego wykorzystania.

sierż. Adam Wrzask

2.4. Zapis w notatniku służbowym z użycia broni palnej

Data i godz.	
14.00	<p><i>Służba patrolowa na dzień 10.07.2020 r. w godz. 14.00-22.00 na terenie Komisariatu I Policji w Katowicach.</i></p> <p><i>Odprawa do służby.</i></p> <p><i>Skład patrolu pieszego:</i></p> <p><i>sierż. szt. Adam Wrzask – dowódca patrolu, krypt. SP 35-142</i></p> <p><i>sierż. Dariusz Kempa</i></p> <p><i>Rejon służbowy:</i></p> <p><i>Cedula nr 2</i></p> <p><i>Przerwa w służbie:</i></p> <p><i>w godz. 15.00-15.25, miejsce zgodnie z cedułą</i></p> <p><i>Zadania doraźne zgodnie z cedułą.</i></p>
14.30 17.30 IZP	<p><i>Odprawę przeprowadził st. asp. Michał Makieła.</i></p> <p><i>Realizacja zadań służbowych w wyznaczonym rejonie.</i></p> <p><i>Podjęcie interwencji zleconej przez dyżurnego KP przy ul. Wolności 17 w Katowicach wobec sprawy napadu na placówkę kantoru.</i></p> <p><i>W trakcie wysiadania z pojazdu służbowego zauważyłem mężczyznę wychodzącego z kantoru, który trzymał w prawej ręce przedmiot przypominający broń, jak również odpowiadał rysopisowi podanemu przez dyżurnego zlecającego interwencję. W związku z powyższym wy dobyłem broń służbową z kabury i wydałem okrzyk „Policja!”, „Odrzuć broń!”. Mężczyzna nie reagował na polecenia i szedł w moją stronę.</i></p> <p><i>Ponownie krzyknąłem „Policja, stój bo strzelam!”. Będąc ok. 10 metrów ode mnie oddał dwa strzały w moim kierunku. Z uwagi na bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia odstąpiłem od oddania strzału</i></p>
17.40 BP	<p><i>ostrzegawczego. Oddałem jeden strzał z broni Walther P99 seria LL nr 123456 z amunicji 9x19 mm Parabellum w stronę napastnika, raniąc go w prawe udo. W wyniku postrzału mężczyzna upadł na chodnik.</i></p> <p><i>Zabezpieczyłem jego broń i dokonałem sprawdzenia prewencyjnego, czy nie posiada innych niebezpiecznych przedmiotów. W trakcie kontroli rannego ujawniłem dokument, na podstawie którego ustaliłem</i></p>
L ₁	<p><i>tożsamość osoby:</i></p>
Z	<p><i>Jerzy PINCZAK</i></p> <p><i>PESEL 91042314255</i></p> <p><i>zam. Katowice, ul. Zawiszy 7/2</i></p> <p><i>dow. osobisty KXK 452617</i></p>

INF	<i>Udzieliłem pierwszej pomocy przedmedycznej, tamując krwawienie za pomocą bandaża i opaski uciskowej. Sierż. Kempa drogą radiową poinformował dyżurnego KP w Katowicach o użyciu broni palnej i konieczności wezwania karetki pogotowia ratunkowego.</i>
	<i>Następnie zabezpieczył miejsce zdarzenia i ustalił świadków. Mężczyznę sprawdzono w KSIP – nie figurował jako poszukiwany, dokument nieutracony. Dyżurny KP skierował na miejsce grupę zdarzeniową, Kierownika Ognia Patrolowo-Interwencyjnego asp. szt. Błażeja Tkaczyka oraz dodatkowy patrol zmotoryzowany, a także powiadomił</i>
	<i>prokuratora. Przyjazd karetki pogotowia ratunkowego z lekarzem</i>
	<i>Markiem Wachem, który podjął decyzję o konieczności przewiezienia Jerzego Pinczaka do Szpitala Miejskiego nr 1 w Katowicach.</i>
	<i>Patrol zmotoryzowany skierowany do pomocy</i>
	<i>w składzie sierż. Tomasz Kowalski i st. post. Andrzej Nowak udał się za karetką w celu nadzorowania zatrzymanego.</i>
	<i>W uzgodnieniu z dyżurnym KP w Katowicach wraz z sierż. Kempą pozostałem na miejscu zdarzenia do dyspozycji Kierownika Ognia</i>
	<i>Patrolowo-Interwencyjnego asp. szt. Błażeja Tkaczyka</i>
	<i>i Andrzeja Nobisa z Prokuratury Rejonowej w Katowicach, którym zdałem</i>
	<i>relację z przeprowadzonych czynności. Za zgodą asp. szt. Błażeja</i>
17.45	<i>Tkaczyka udałem się do KP w Katowicach w celu sporządzenia</i>
	<i>stosownej dokumentacji.</i>
18.15	

2.5. Notatka z użycia broni palnej

sierż. szt. Adam Wrzask

Katowice, 10 lipca 2020 r.

referent Ognia Patrolowo-Interwencyjnego

KP w Katowicach

NOTATKA

W dniu 10.07.2020 r. w godz. 14.00-22.00 pełniłem służbę w patrolu pieszym wraz z sierż. Dariuszem Kempą na terenie Komisariatu Policji I w Katowicach.

Ok. godz. 17.30 na polecenie dyżurnego KP udaliśmy się na ul. Wolności 17, gdzie według telefonicznego zgłoszenia N.N. kobiety dokonywany jest napad na placówkę kantoru wymiany walut. Sprawca napadu ubrany w czerwoną kurtkę i brązowe spodnie dresowe z kominiarką na głowie miał posiadać przy sobie przedmiot przypominający wyglądem broń palną.

Po ok. 10 minutach zgłosiłem dyżurnemu przybycie na miejsce interwencji. W trakcie wysiadania z pojazdu służbowego zauważyłem mężczyznę wychodzącego z kantoru, który odpowiadał podanemu rysopisowi, trzymając w prawej ręce przedmiot przypominający broń. Niezwłocznie wydobyłem z kabury pistolet, a następnie wydałem okrzyk „Policja!” i wezwałem do porzucenia broni – „Odrzuć broń!”. Mężczyzna nie reagował na wezwanie i zaczął zmierzać w moim kierunku, nadal trzymając broń w ręku. Ponownie krzyknąłem „Policja, stój bo strzelam!”. Wówczas napastnik będąc w odległości ok. 10 m oddał w moim kierunku dwa strzały. Z uwagi na bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia odstaąpiłem od oddania strzału ostrzegawczego i oddałem jeden strzał w jego kierunku z broni Walther P-99 seria LL nr 123456 z amunicji 9x19 mm Parabellum, trafiając go w prawe udo. W wyniku postrzału mężczyzna upadł na chodnik, wypuszczając broń z ręki. Asekurowany przez sierż. Kempę z zachowaniem szczególnej ostrożności podszedłem do leżącego mężczyzny i zabezpieczyłem użytą przez niego broń palną, a następnie sprawdziłem czy nie posiada przy sobie innych niebezpiecznych przedmiotów.

Niezwłocznie udzieliłem mu pierwszej pomocy przedmedycznej, tamując za pomocą opatrunku osobistego krwawienie z rany postrzałowej. W tym czasie sierż. Kempa drogą radiową poinformował dyżurnego Komisariatu Policji I w Katowicach o użyciu broni palnej oraz o konieczności wezwania kwalifikowanej pomocy medycznej i grupy zdarzeniowej w celu wykonania czynności procesowych. Następnie zabezpieczył miejsce zdarzenia przed dostępem osób postronnych i ustalił świadków zdarzenia:

1. Marlena WOLNY

dowód osobisty ACG 364859

2. Krzysztof MAGAJ

dowód osobisty BAU 328475

Osoby sprawdzono w KSIP – nieposzukiwane, dokumenty nieutracone.

Podczas oczekiwania na przyjazd karetki pogotowia dokonałem sprawdzenia prewencyjnego rannego sprawcy, ujawniając portfel z dokumentami na podstawie których ustaliłem jego tożsamość. Okazał się nim:

Jerzy PINCZAK

PESEL 91042314255

zam. Katowice, ul. Zawiszy 7/2

D.O. KXK 452617

Osobę sprawdziłem w KSIP – nie figuruje jako poszukiwana, dokument nieutracony.

Po kilku minutach od rozpoczęcia zdarzenia przybyła karetka pogotowia z lekarzem Markiem Wachem, który podjął decyzję o konieczności przewiezienia Jerzego Pinczaka do Szpitala Miejskiego nr 1 w Katowicach. Patrol zmotoryzowany w składzie sierż. Tomasz Kowalski i st. post. Andrzej Nowak, który został skierowany przez dyżurnego KP w Katowicach do pomocy udał się za karetką w celu nadzorowania zatrzymanego. W uzgodnieniu z dyżurnym wraz z sierż. Kempą pozostałem na miejscu zdarzenia do dyspozycji Kierownika Ogniwa Patrolowo-Interwencyjnego asp. szt. Błażeja Tkaczyka oraz prokuratora Andrzeja Nobisa z Prokuratury Rejonowej w Katowicach, którym zdałem relację z przeprowadzonych czynności. Następnie za zgodą asp. szt. Błażeja Tkaczyka udałem się do KP w Katowicach w celu sporządzenia stosownej dokumentacji.

Notatkę sporządzono w celu dalszego wykorzystania.

sierż. Adam Wrzask

2.6. Notatka z wykorzystania broni palnej

asp. Marcin Kowalski
policjant Ogniwa Patrolowo-Interwencyjnego
KP w Katowicach

Katowice, 15 maja 2020 r.

NOTATKA

W dniu 15.05.2020 r. w godz. 14.00-22.00 pełniłem służbę w patrolu pieszym wraz z sierż. Damianem Bosakiem na terenie Komisariatu Policji I w Katowicach.

Ok. godz. 20.00 patrolując ul. Kwiatową usłyszałem głos kobiety wzywającej pomocy, który dobiegał z pobliskiego baru „Oczko”, oddalonego ok. 50 metrów od nas. Natychmiast pobiegliśmy zobaczyć co się dzieje. Po dotarciu na miejsce zauważyłem jak przed wejściem do ww. lokalu pies rasy rottweiler trzymany na smyczy przez dobrze zbudowanego mężczyznę szarpie za nogę leżącą na ziemi kobietę. Sierż. Bosak drogą radiową powiadomił dyżurnego KP w Katowicach o podjęciu interwencji, a ja w tym czasie zachowując bezpieczną odległość od mężczyzny trzymającego agresywne zwierzę wydałem okrzyk „Policja” oraz nakazałem powstrzymać psa. Mężczyzna zareagował na wezwanie, po czym spuścił psa ze smyczy i wydał komendę „bierz go” wskazując ręką na mnie. Z sytuacji wynikało, że agresywne zwierzę biegnące w moim kierunku chce zaatakować. W związku z zagrożeniem zdrowia i życia mojego oraz sierż. Bosaka, który stał obok, natychmiast wyjąłem z kabury broń służbową P-99 seria FL nr 14123 i z amunicji 9x19 mm Parabellum oddałem dwa strzały w stronę psa, w celu unieszkodliwienia. Strzały okazały się celne, w ich wyniku pies zawył i padł na ziemię bez oznak życia. Następnie sierż. Bosak podbiegł do mężczyzny i obezwładnił go za pomocą siły fizycznej oraz założył mu kajdanki na ręce trzymane z tyłu, po czym przedstawił mu prawa i obowiązki związane z jego zatrzymaniem. Niezwłocznie udzieliłem pierwszej pomocy kobiecie ugryzionej przez psa zakładając opatrunek osobisty na jej prawą nogę na wysokości łydki, a następnie poinformowałem dyżurnego KP w Katowicach o wykorzystaniu broni oraz przebiegu podjętej interwencji. Poprosiłem również o wezwanie karetki pogotowia ratunkowego, a także grupy zdarzeniowej w celu wykonania czynności procesowych.

Sierż. Bosak dokonał również sprawdzenia przewencyjnego osoby zatrzymanej i ustalił jej tożsamość:

Iwan SADCZYK

PESEL 74031514789

zam. Zabrze, ul. Kopernika 3/7

D.O. AHG 849572

a ja w tym czasie zabezpieczałem miejsce zdarzenia.

Oczekując na przyjazd karetki pogotowia wylegitymowałem pokrzywdzoną kobietę:

Mariola RZEPKA

PESEL 7910256574

zam. Katowice, ul. Sypka 12

D.O. BSD 594876

oraz świadka zdarzenia, którym był właściciel baru „Oczko”:

Zygmunt OBUKIEWICZ

PESEL 69042214257

zam. Katowice, ul. Janika 4

D.O. ACF 256487

Za pośrednictwem dyżurnego wszystkie osoby zostały sprawdzone w systemie informatycznym KSIP – nie figurowały jako poszukiwane, dokumenty nieutracone.

Około godz. 20.35 na miejsce zdarzenia przyjechała karetka pogotowia ratunkowego z lekarzem Krzysztofem Wolnym, który po udzieleniu pomocy medycznej Marioli Rzepce podjął decyzję o przewiezieniu jej do Szpitala Miejskiego nr 3 w Katowicach w celu wykonania badań.

Patrol zmotoryzowany skierowany do pomocy w składzie st. post. Marek Daszek i sierż. Wiktor Guzowaty przewiózł zatrzymanego Iwana Sadczyka do jednostki Policji w celu wykonania dalszych czynności z jego udziałem. Wraz z sierż. Bosakiem pozostałem na miejscu zdarzenia do czasu przybycia kontrolnego służby Kierownika Ognia Patrolowo-Interwencyjnego asp. szt. Jerzego Tracza oraz grupy zdarzeniowej w składzie st. asp. Daniel Fyczko i asp. Karol Migdał z Wydziału Kryminalnego KP, którym zdałem relację i przekazałem zabezpieczone miejsce zdarzenia. Po zakończeniu czynności na miejsce wykorzystania broni palnej przyjechał pracownik Zakładu

Komunalnego w Katowicach Hubert Żak, który zabrał martwe zwierzę. W uzgodnieniu z dyżurnym udałem się do KP w Katowicach w celu sporządzenia dokumentacji.

Notatkę sporządzono w celu dalszego wykorzystania.

asp. Marcin Kowalski

2.7. Raport z utraty broni palnej służbowej

sierż. Piotr Zawada

Katowice, 10 grudnia 2020 r.

referent Ogniwa Patrolowo-Interwencyjnego

KP w Katowicach

Pan

insp. Mariusz Waloszek

Śląski Komendant

Wojewódzki Policji

w Katowicach

RAPORT

Melduję, że w dniu 10 grudnia 2020 r. wracając po zakończonej służbie do miejsca zamieszkania, tj. w Katowicach ul. Gajowa 23, utraciłem broń palną służbową Walther P99, seria FN, numer 54321, rok produkcji 2011 wraz z jednym magazynkiem, który był podpięty do chwytu broni i 16 sztukami amunicji 9 x 19 mm Parabellum.

W dniu 10 grudnia 2020 r. w godz. 9.00-17.00 pełniłem służbę patrolową na terenie Komisariatu Policji I w Katowicach. Około godz. 17.10 po rozliczeniu mojej służby przez Kierownika Rewiru Dzielnicowych st. asp. Jakuba Pińczaka przebrałem się w ubranie cywilne. Broń służbową, którą przechowuję w miejscu zamieszkania, na czas przejazdu umieściłem w wewnętrznej kieszeni zamykanej na zamek błyskawiczny w plecaku

podróżnym, ponieważ sądziłem, że będzie tam dobrze zabezpieczona i niewidoczna dla innych osób. Następnie wyszedłem z budynku jednostki Policji i udałem się na przystanek przy ul. Kalinowej, gdzie oczekiwałem około 10 min. na autobus linii nr 7 (planowy odjazd o godz. 17:35), jadący w kierunku centrum przesiadkowego „Brynów”. Wokół mnie znajdowało się kilka osób, jednak nie zauważyłem, aby ktoś mnie obserwował lub zachowywał się podejrzanie. W trakcie przejazdu stałem w środkowej części przy drzwiach, gdyż panował duży ścisk, a wszystkie miejsca siedzące były zajęte. Po 15 minutach wysiadłem z autobusu na przystanku „Katowice Dworzec” przy ul. Kopernika i przeszedłem ok. 100 metrów, po czym zauważyłem, że zamek w plecaku jest rozsunięty, a kieszeń otwarta i nie ma w niej pistoletu. Autobus w tym czasie odjechał z przystanku, więc nie miałem możliwości zatrzymać go, aby sprawdzić czy broń przypadkiem nie wypadła mi podczas podróży.

W związku z zaistniałą sytuacją o fakcie i okolicznościach zagubienia broni palnej telefonicznie powiadomiłem swojego bezpośredniego przełożonego st. asp. Mariusza Kowalskiego, a następnie oficera dyżurnego KMP w Katowicach podając mu rodzaj, serię i numer oraz rok produkcji, a także typ, kaliber i ilość utraconej amunicji. Następnie zgodnie z poleceniem mojego przełożonego oczekiwałem na miejscu, tj. na ww. przystanku na jego przybycie. W międzyczasie na miejsce przybył patrol Policji w składzie sierż. Jan Korytko i sierż. Paweł Gaweł wysłany przez oficera dyżurnego w KMP w Katowicach. Po przybyciu na miejsce mojego przełożonego (około godziny 18:10) zostałem poddany w jego obecności badaniu na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu przez sierż. Pawła Gawła, wynik 0,00 mg/l. Przekazałem przełożonemu okoliczności utraty, przypomniałem też sobie, że w autobusie był zainstalowany monitoring, który być może zarejestrował moment kradzieży broni z plecaka.

Następnie z polecenia mojego przełożonego udałem się do KMP w Katowicach w celu wykonania dalszych czynności.

sierż. Piotr Zawada

2.8. Wzorzec notatki

1. Dane identyfikacyjne policjanta.

2. Miejscowość, data

3. NOTATKA

4. Część wstępna, w tym odpowiedzi na pytania: kto?, kiedy?, co?, gdzie?, jak?, dlaczego?

5. Dane osoby, wobec której użyto ś.p.b./ broni palnej

6. Część właściwa

a) rozwinięcie informacji z części wstępnej, czyli realizacja punktów art. 54 ust. 1 pkt 4-7 ustawy. Uwaga! Należy wskazać spełnienie zasad, warunków, przypadków użycia/ wykorzystania ś.p.b./broni palnej, czynności z art. 34 lub 48 ustawy z art. 36, 37, 39 ustawy, opis sytuacji (konkretne zachowania osoby ze wskazaniem detali), rodzaj i sposób zastosowania ś.p.b., dokładne skutki wykonanych przez policjanta czynności, dane broni palnej służbowej i rodzaj oraz ilość amunicji użytej/wykorzystanej.

b) wskazanie wykonania czynności, które zrealizowano po użyciu/wykorzystaniu ś.p.b./broni palnej, czyli realizacja punktów art. 54 ust.1 pkt 8-10 ustawy. Uwaga! Podkreślić należy ścisły związek tej części z art. 36, 37, 39 ustawy.

7. Część końcowa

- a) wskazanie danych osób, które przybyły na miejsce zdarzenia w celu wykonania czynności leżących w ich kompetencjach;
- b) wskazanie dalszych czynności, które wykonał policjant używający/ wykorzystujący ś.p.b./broń palną lub, które polecono mu wykonać.
- c) podsumowanie notatki.

8. Podpis policjanta

Rozdział 3.

Wyciąg z ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej

Rozdział 1. Przepisy ogólne.

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) środki przymusu bezpośredniego używane lub wykorzystywane przez uprawnionych, o których mowa w art. 2;
- 2) przypadki używania lub wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej;
- 3) zasady używania lub wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej;
- 4) postępowanie przed użyciem lub wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego i broni palnej i po ich użyciu lub wykorzystaniu;
- 5) dokumentowanie użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej.

Art. 2. [Podmioty uprawnione]

1. Uprawnieni do używania lub wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej są:

(...)

- 9) funkcjonariusze Policji;

(...)

Art. 3. [Wyłączenie zastosowania przepisów ustawy] Ustawy nie stosuje się do przymusu bezpośredniego lub zasad użycia lub wykorzystania broni palnej, o których mowa w:

- 1) ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1541 i 2020);

- 2) ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2018 r. poz. 2137 i 2244 oraz z 2019 r. poz. 730 i 1818);
- 3) ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz.U. z 2019 r. poz. 147, z późn. zm.) oraz ustawie z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1776) – w zakresie działań podejmowanych wobec statków morskich i powietrznych;
- 4) ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1878 oraz z 2019 r. poz. 730 i 1690);
- 5) ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2019 r. poz. 122 i 1123);
- 6) ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2019 r. poz. 1239 i 1495);
- 7) ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz.U. z 2014 r. poz. 24, z 2015 r. poz. 396, z 2016 r. poz. 2205 oraz z 2018 r. poz. 2435).

Art. 4. [Pojęcia]. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) broni palnej – należy przez to rozumieć broń palną bojową, o której mowa w ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz.U. z 2019 r. poz. 284 i 1214);
- 2) doprowadzeniu – należy przez to rozumieć czynności podejmowane w celu przemieszczenia:
 - a) osoby zatrzymanej, ujętej lub przymusowo doprowadzanej do właściwych organów lub instytucji w trybie i w przypadkach określonych w przepisach odrębnych,
 - b) cudzoziemca pobranego ze strzeżonego ośrodka lub aresztu w celu wydalenia,
 - c) cudzoziemca do granicy Rzeczypospolitej Polskiej albo od tej granicy do portu lotniczego albo morskiego państwa, do którego zostaje wydany lub państwa, w którym następuje przekazanie tego cudzoziemca do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, na podstawie decyzji właściwego organu,

- d) cudzoziemca, któremu odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy z wnioskiem o zapewnienie doprowadzenia tego cudzoziemca wystąpił przewoźnik;
- 3) konwoju – należy przez to rozumieć przemieszczanie osób lub mienia, w tym:
- a) osób pobranych z zakładu karnego, aresztu śledczego, zakładu poprawczego, schroniska dla nieletnich, młodzieżowego ośrodka wychowawczego lub policyjnej izby dziecka,
 - b) osób skazanych lub tymczasowo aresztowanych przekazywanych na podstawie umów międzynarodowych,
 - c) wartości pieniężnych lub innych przedmiotów wartościowych,
 - d) broni, amunicji, materiałów lub środków niebezpiecznych, w tym materiałów wybuchowych, chemicznych lub radioaktywnych,
 - e) uzbrojenia, urządzeń i sprzętu wojskowego,
 - f) środków odurzających lub substancji psychotropowych,
 - g) dokumentów lub materiałów zawierających informacje niejawne, oraz zespół czynności realizowanych w związku z tym przemieszczaniem przez uprawnionego do używania lub wykorzystywania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej;
- 4) obezwładnieniu – należy przez to rozumieć pozbawienie swobody ruchów lub spowodowanie odwracalnej, krótkotrwałej dysfunkcji kończyn lub zmysłów w celu wyeliminowania zagrożenia ze strony osoby lub zwierzęcia lub przełamania oporu osoby niepodporządkowującej się poleceniom wydawanym na podstawie prawa;
- 5) pododdziale zwartym – należy przez to rozumieć zorganizowaną, jednolicie dowodzoną grupę funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Służby Więziennej lub żołnierzy Żandarmerii Wojskowej, wykonującą działania prewencyjne w razie zagrożenia lub zakłócenia bezpieczeństwa albo porządku publicznego;
- 6) użyciu środka przymusu bezpośredniego – należy przez to rozumieć zastosowanie środka przymusu bezpośredniego wobec osoby;

- 7) użyciu broni palnej – należy przez to rozumieć oddanie strzału w kierunku osoby z zastosowaniem amunicji penetracyjnej;
- 8) ważnych obiektach, urządzeniach lub obszarach – należy przez to rozumieć podlegające ochronie:
- a) obiekty, urządzenia lub obszary:
 - istotne dla bezpieczeństwa lub obronności państwa, nienaruszalności granicy państwowej, bezpieczeństwa ruchu kolejowego, gospodarki lub kultury narodowej,
 - centralnych organów państwowych, wymiaru sprawiedliwości, Krajowej Administracji Skarbowej, przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych albo organizacji międzynarodowych,
 - podlegające ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz.U. z 2019 r. poz. 828, 1091, 1635 i 1726) lub ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia,
 - podlegające ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o Straży Marszałkowskiej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1940),
 - b) obiekty ujęte w jednolitym wykazie obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej, sporządzonym na podstawie art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2019 r. poz. 1398) oraz wchodzące w ich skład i powiązane z nimi systemy;
- 9) wykorzystaniu środka przymusu bezpośredniego – należy przez to rozumieć zastosowanie środka przymusu bezpośredniego wobec zwierzęcia albo zastosowanie go w celu zatrzymania, zablokowania lub unieruchomienia pojazdu lub pokonania przeszkody;
- 10) wykorzystaniu broni palnej – należy przez to rozumieć oddanie strzału z zastosowaniem amunicji penetracyjnej w kierunku zwierzęcia, przedmiotu lub w innym kierunku niestwarzającym zagrożenia dla osoby.

Art. 5. Uprawniony do użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej, zwany dalej „uprawnionym¹⁶”, może użyć środka przymusu bezpośredniego lub broni palnej lub wykorzystać je do celów określonych w niniejszej ustawie wyłącznie w zakresie realizacji zadań ustawowych podmiotu, w którym pełni służbę albo w którym jest zatrudniony.

Art. 6. [Zasady].

1. Środków przymusu bezpośredniego używa się lub wykorzystuje się je w sposób niezbędny do osiągnięcia celów tego użycia lub wykorzystania, proporcjonalnie do stopnia zagrożenia, wybierając środek o możliwie jak najmniejszej dolegliwości.

2. Broni palnej używa się lub wykorzystuje się ją wyłącznie, jeżeli użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego:

- 1) okazało się niewystarczające do osiągnięcia celów tego użycia lub wykorzystania lub
- 2) nie jest możliwe ze względu na okoliczności zdarzenia.

Art. 7. [Zasady].

1. Środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej używa się lub wykorzystuje się je w sposób wyrządzający możliwie najmniejszą szkodę.

2. Od użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej należy odstąpić, gdy cel ich użycia lub wykorzystania został osiągnięty.

3. Środków przymusu bezpośredniego używa się lub wykorzystuje się je z zachowaniem szczególnej ostrożności, uwzględniając ich właściwości, które mogą stanowić zagrożenie życia lub zdrowia policjanta lub innej osoby.

4. Podejmując decyzję o użyciu lub wykorzystaniu broni palnej, należy postępować ze szczególną rozważą i traktować jej użycie jako środek ostateczny.

Art. 8. [Zasady]. W przypadku gdy uzasadniają to okoliczności zdarzenia, policjant może użyć jednocześnie więcej niż jednego środka przymusu bezpośredniego lub wykorzystać jednocześnie więcej niż jeden taki środek, na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

¹⁶ Dla potrzeb niniejszej publikacji, słowo „uprawniony” od art. 7 ust. 3 ustawy, zamieniono na „policjant”, zgodnie z wcześniej przyjętym schematem.

Art. 9. [Zakazy podmiotowe].

1. Wobec kobiet o widocznej ciąży, osób, których wygląd wskazuje na wiek do 13 lat oraz osób o widocznej niepełnosprawności policjant może użyć wyłącznie siły fizycznej w postaci technik obezwładnienia.

2. W przypadku, gdy zachodzi konieczność odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie lub zdrowie policjanta lub innej osoby, a użycie siły fizycznej wobec osoby, o której mowa w ust. 1, jest niewystarczające lub niemożliwe, policjant może użyć innych środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej.

3. Użycie środka przymusu bezpośredniego w przypadku, o którym mowa w ust. 2, następuje z uwzględnieniem jego właściwości oraz stanu osoby, wobec której ma być użyty.

Art. 10. [Pomoc prawna i psychologiczna].

1. W przypadku gdy w wyniku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej nastąpiła śmierć osoby bądź nastąpiło zranienie osoby w wyniku użycia lub wykorzystania broni palnej, właściwy przełożony lub osoba pełniąca służbę dyżurną – niezależnie od obowiązków, o których mowa w art. 39 ust. 1 – niezwłocznie zapewnia także policjantowi niezbędną pomoc, w szczególności psychologiczną lub prawną.

2. Pomoc prawna, o której mowa w ust. 1, polega na zwrocie kosztów poniesionych na ochronę prawną do wysokości wynagrodzenia jednego obrońcy, określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 i 3 oraz art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz.U. z 2019 r. poz. 1513, 1673 i 2020), jeżeli postępowanie karne wszczęte przeciwko policjantowi o czyn popełniony w związku z użyciem lub wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego lub broni palnej, którego następstwem była śmierć osoby bądź zranienie osoby w wyniku użycia lub wykorzystania broni palnej, zostało zakończone prawomocnym wyrokiem uniewinniającym albo orzeczeniem o umorzeniu postępowania z powodu niepopelnienia przestępstwa lub braku ustawowych znamion czynu zabronionego.

Rozdział 2. Środki przymusu bezpośredniego.

Art. 11. [Przypadki użycia lub wykorzystania ś.p.b.]. Środków przymusu bezpośredniego można użyć lub wykorzystać je w przypadku konieczności podjęcia co najmniej jednego z następujących działań:

- 1) wyegzekwowania wymaganego prawem zachowania zgodnie z wydanym przez policjanta poleceniem;
- 2) odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność policjanta lub innej osoby;
- 3) przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do zamachu na życie, zdrowie lub wolność policjanta lub innej osoby;
- 4) przeciwdziałania naruszeniu porządku lub bezpieczeństwa publicznego;
- 5) przeciwdziałania bezpośredniemu zamachowi na ochraniające przez policjanta obszary, obiekty lub urządzenia;
- 6) ochrony porządku lub bezpieczeństwa na obszarach lub w obiektach chronionych przez policjanta;
- 7) nie dotyczy Policji;
- 8) przeciwdziałania niszczeniu mienia;
- 9) zapewnienia bezpieczeństwa konwoju lub doprowadzenia;
- 10) ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- 11) zatrzymania osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- 12) pokonania biernego oporu;
- 13) pokonania czynnego oporu;
- 14) przeciwdziałania czynnościom zmierzającym do autoagresji.

Art. 12. [Rodzaje środków przymusu bezpośredniego].

1. Środkami przymusu bezpośredniego są:

- 1) siła fizyczna w postaci technik:
 - a) transportowych,
 - b) obrony,
 - c) ataku,

- d) obezwładnienia;
- 2) kajdanki:
 - a) zakładane na ręce,
 - b) zakładane na nogi,
 - c) zespolone;
- 3) kaftan bezpieczeństwa;
- 4) pas obezwładniający;
- 5) siatka obezwładniająca;
- 6) kask zabezpieczający;
- 7) pałka służbowa;
- 8) wodne środki obezwładniające;
- 9) pies służbowy;
- 10) koń służbowy;
- 11) pociski niepenetracyjne;
- 12) chemiczne środki obezwładniające w postaci:
 - a) ręcznych miotaczy substancji obezwładniających,
 - b) plecakowych miotaczy substancji obezwładniających,
 - c) granatów łzawiących,
 - d) innych urządzeń przeznaczonych do miotania środków obezwładniających;
- 13) przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej;
- (...)
- 17) kolczatka drogowa i inne środki służące do zatrzymywania oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych;
- 18) pojazdy służbowe;
- 19) środki przeznaczone do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód, w tym materiały wybuchowe;
- 20) środki pirotechniczne o właściwościach ogłuszających lub olśniewających.

2. Środki przymusu bezpośredniego, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b-d, pkt 5, 7, 8 i 11-13, można wykorzystać także wobec zwierzęcia, którego zachowanie zagraża bezpośrednio życiu lub zdrowiu policjanta lub innej osoby.

Art. 13. [Prewencyjne użycie środków].

1. Środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. a, pkt 2-4 i 6, można użyć także prewencyjnie w celu zapobieżenia ucieczce osoby ujętej, doprowadzanej, zatrzymanej, konwojowanej lub umieszczonej w strzeżonym ośrodku, areszcie w celu wydalenia lub osoby pozbawionej wolności, a także w celu zapobieżenia objawom agresji lub autoagresji tych osób.

2. (...)

Art. 14. [Użycie lub wykorzystanie siły fizycznej].

1. Siły fizycznej można użyć lub wykorzystać ją w przypadkach, o których mowa w art. 11.

2. Używając siły fizycznej lub wykorzystując siłę fizyczną, nie zadaje się uderzeń, chyba że policjant działa w celu odparcia zamachu na życie lub zdrowie własne lub innych osób albo na mienie lub przeciwdziała ucieczce.

Art. 15. [Użycie kajdanek].

1. Kajdanek można użyć w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1-11, 13 i 14.

2. Kajdanek można użyć także na polecenie sądu lub prokuratora.

3. Kajdanek używa się w celu częściowego unieruchomienia kończyn.

4. Kajdanki zakłada się na ręce trzymane z tyłu.

5. Kajdanek zespolonych lub kajdanek zakładanych na nogi można użyć wyłącznie wobec osób:

1) agresywnych;

2) zatrzymanych w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa z użyciem broni palnej, materiałów wybuchowych lub innego niebezpiecznego narzędzia lub przestępstwa, o którym mowa w art. 115 § 20, art. 148 lub art. 258 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1950 i 2128);

3) pozbawionych wolności.

6. W przypadku prewencyjnego użycia kajdanek lub gdy w ocenie policjanta prawdopodobieństwo podjęcia próby ucieczki, stawiania czynnego oporu lub wystąpienia zachowania mogącego zagrażać życiu, zdrowiu lub mieniu jest nieznaczne, kajdanki można założyć na ręce trzymane z przodu.

7. Kajdanek zakładanych na nogi używa się równocześnie z kajdankami zakładanymi na ręce.

Art. 16. [Użycie kaftana bezpieczeństwa, pasa obezwładniającego].

1. Kaftana bezpieczeństwa lub pasa obezwładniającego używa się, jeżeli użycie innych środków przymusu bezpośredniego jest niemożliwe albo może okazać się nieskuteczne, w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 3, 4, 6, 10, 11, 13 i 14.

2. Kaftana bezpieczeństwa lub pasa obezwładniającego jednoczęściowego używa się w celu unieruchomienia rąk.

3. Pasa obezwładniającego wieloczęściowego używa się w celu unieruchomienia osoby.

4. Użycie kaftana bezpieczeństwa lub pasa obezwładniającego nie może utrudniać oddychania lub tamować obiegu krwi.

5. W przypadku użycia kaftana bezpieczeństwa lub pasa obezwładniającego w stosunku do nieletniego lub kobiety o widocznej ciąży, osobie tej należy niezwłocznie zapewnić pomoc medyczną, a dalsze użycie tych środków uzależnia się od opinii osoby udzielającej tej pomocy.

Art. 17. [Użycie kasku zabezpieczającego].

1. Kasku zabezpieczającego można użyć w przypadku, o którym mowa w art. 11 pkt 14.

2. Kasku zabezpieczającego używa się w celu zapobieżenia samookaleczeniu głowy, po uprzednim założeniu pasa obezwładniającego jednoczęściowego lub kaftana bezpieczeństwa albo kajdanek na ręce trzymane z tyłu.

Art. 18. [Użycie lub wykorzystanie siatki obezwładniającej].

1. Siatki obezwładniającej można użyć lub ją wykorzystać, jeżeli użycie innych środków przymusu bezpośredniego jest niemożliwe albo może okazać się nieskuteczne, w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2-5, 10 i 11.

2. Siatki obezwładniającej używa się w celu unieruchomienia osoby lub wykorzystuje się ją w celu unieruchomienia zwierzęcia.

3. Siatkę obezwładniającą miota się z broni palnej albo innych urządzeń albo zarzuca się ją ręcznie.

Art. 19. [Użycie lub wykorzystanie pałki służbowej].

1. Pałki służbowej można użyć lub wykorzystać ją w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1-11 i 13.

2. Pałki służbowej nie stosuje się wobec osób:

1) w stosunku do których użyto środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2-5,

2) obezwładnionych wskutek użycia środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 13

– z wyjątkiem dźwigni transportowych stosowanych przy użyciu pałki służbowej.

3. Pałki służbowej używa się do obezwładnienia osoby przez zadanie bólu fizycznego lub do zablokowania kończyn albo wykorzystuje się ją w celu obezwładnienia zwierzęcia.

4. Pałką służbową nie zadaje się uderzeń i pchnięć w głowę, szyję, brzuch i nieumięśnione oraz szczególnie wrażliwe części ciała, z wyjątkiem sytuacji gdy zachodzi konieczność odparcia zamachu stwarzającego bezpośrednio zagrożenie życia lub zdrowia policjanta lub innej osoby.

Art. 20. [Użycie lub wykorzystanie wodnych środków obezwładniających].

1. Wodnych środków obezwładniających można użyć lub je wykorzystać przez zastosowanie urządzeń do tego przeznaczonych, w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1, 2, 4, 8, 12 i 13.

2. Wodnych środków obezwładniających używa się w celu krótkotrwałego obezwładnienia osoby lub wykorzystuje się je w celu krótkotrwałego obezwładnienia zwierzęcia.

3. Wodnych środków obezwładniających można użyć także z dodatkiem środka łzawiącego lub barwiącego.

Art. 21. [Użycie psa służbowego].

1. Psa służbowego można użyć w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2, 5-6, 9-11 i 13.

2. Psa służbowego używa się, gdy ma założony kaganiec, chyba że:

1) został wytresowany do działania bez kagańca;

2) użycie psa służbowego służy do:

a) odparcia zamachu na życie lub zdrowie policjanta lub innej osoby,

b) wykonywania czynności służbowych wobec osób, w stosunku do których użycie broni palnej jest dopuszczalne w przypadkach, o których mowa w:

– art. 45 pkt 1 lit. a-c, pkt 2 i 3,

(...)

Art. 22. [Użycie konia służbowego].

1. Konia służbowego można użyć w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2, 4, 8, 12 i 13.

2. Konia służbowego używa się do kontroli przemieszczania się grupy osób, wykorzystując jego masę.

Art. 23. [Użycie lub wykorzystanie pocisków niepenetracyjnych].

1. Pocisków niepenetracyjnych miotanych z broni palnej lub urządzeń do tego przeznaczonych można użyć lub wykorzystać je w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2-5, 8-11 i 13.

2. W przypadku zbiorowego zakłócenia porządku publicznego użycie pocisków niepenetracyjnych poprzedza się strzałem ostrzegawczym lub salwą ostrzegawczą w bezpiecznym kierunku, z wyjątkiem sytuacji, gdy miałyby to nastąpić w pomieszczeniach, obiektach aresztu śledczego, zakładu karnego, strzeżonego ośrodka lub aresztu w celu wydalenia.

3. Pocisków niepenetracyjnych używa się w celu obezwładnienia osób lub wykorzystuje się w celu obezwładnienia zwierzęcia przez zadanie bólu fizycznego, przy czym nie celuje się w głowę lub szyję.

Art. 24. [Użycie lub wykorzystanie chemicznych środków obezwładniających].

1. Chemicznych środków obezwładniających w postaci ręcznych miotaczy substancji obezwładniających, plecakowych miotaczy substancji obezwładniających, granatów łzawiących oraz innych urządzeń przeznaczonych do miotania środków obezwładniających można użyć lub wykorzystać je w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1-13.

2. Chemicznych środków obezwładniających używa się lub wykorzystuje się je w celu krótkotrwałego zakłócenia orientacji przestrzennej lub obezwładnienia.

3. Chemicznych środków obezwładniających nie używa się wobec osób, w stosunku do których użyto środków, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2-5 lub 13.

Art. 25. [Użycie lub wykorzystanie przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej].

1. Przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej można użyć lub wykorzystać je w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2, 3, 5, 8-11 i 13.

2. Przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej używa się w celu krótkotrwałego obezwładnienia osoby lub wykorzystuje się w celu krótkotrwałego obezwładnienia zwierzęcia, jeżeli użycie innych środków przymusu bezpośredniego jest niemożliwe albo może okazać się nieskuteczne.

3. Przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej nie używa się wobec osób, w stosunku do których użyto środków, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2-5.

4. Używając przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, nie celuje się w głowę.

(...)

Art. 30. [Wykorzystanie środków służących do zatrzymywania oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych].

1. Kolczatkę drogową i inne środki służące do zatrzymywania oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych można wykorzystać w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 6, 10 i 11.

2. Do środków, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się kolczatek drogowych połączonych z gruntem oraz zintegrowanych ze szlabanem, a także innych przedmiotów umożliwiających zatrzymywanie pojazdów wykorzystywanych na obszarach i w obiektach podlegających ochronie.

3. Środki, o których mowa w ust. 1, wykorzystuje umundurowany policjant w celu zatrzymania pojazdu albo unieruchomienia zatrzymanego pojazdu, gdy zachodzi obawa oddalenia się go z miejsca zatrzymania.

4. Wykorzystanie środków, o których mowa w ust. 1, w celu zatrzymania pojazdu poprzedza się:

- 1) sygnałem do zatrzymania pojazdu danym przez umundurowanego policjanta w sposób zrozumiały i widoczny dla kierującego zatrzymywanym pojazdem;
- 2) wstrzymaniem ruchu drogowego w obu kierunkach w odległości nie mniejszej niż 100 m od środków, o których mowa w ust. 1.

5. W przypadku blokowania drogi oznakowanym pojazdem służbowym można odstąpić od wstrzymania ruchu drogowego.

6. Kolczatki drogowej nie wykorzystuje się w celu zatrzymania pojazdu jednośladowego.

Art. 31. [Wykorzystanie pojazdu służbowego].

1. Pojazd służbowy można wykorzystać w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2, 3, 9-11, jeżeli porusza się jako:

- 1) pojazd uprzywilejowany, w rozumieniu ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2021 r. poz. 450 t.j.);
- 2) pojazd służbowy jadący w kolumnie pojazdów uprzywilejowanych.

2. Pojazd służbowy wykorzystuje się w celu zatrzymania lub zablokowania innego pojazdu albo pokonania przeszkody.

Art. 32. [Wykorzystanie środków przeznaczonych do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód].

1. Środki przeznaczone do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód, w tym materiały wybuchowe, można wykorzystać w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2, 3, 5, 6, 10, 11 i 14.

2. Środki przeznaczone do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód wykorzystuje się w celu umożliwienia policjantom wejścia do pomieszczeń lub innych miejsc, jeżeli:

- 1) użycie lub wykorzystanie innych środków przymusu bezpośredniego mogłoby powodować zagrożenie życia lub zdrowia policjanta lub innej osoby lub
- 2) wejście policjantów do pomieszczeń lub innych miejsc jest niemożliwe bez wykorzystania tych środków.

Art. 33. [Użycie środków pirotechnicznych].

1. Środków pirotechnicznych o właściwościach ogłuszających lub olśniewających można użyć w przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 2, 3, 5, 6, 10, 11 i 14.

2. Do środków pirotechnicznych o właściwościach ogłuszających lub olśniewających zalicza się w szczególności granaty hukowo-błyskowe, także z zawartością gazu łzawiącego, petardy oraz granaty dymne.

3. Środków pirotechnicznych o właściwościach ogłuszających lub olśniewających używa się w celu poprawy bezpieczeństwa podczas wykonywania ustawowych zadań przez policjanta, w warunkach stwarzających szczególne zagrożenie życia lub zdrowia policjanta lub innej osoby.

4. Środki pirotechniczne o właściwościach ogłuszających lub olśniewających służą do ograniczania możliwości działania osób zatrzymywanych przez krótkotrwałe zakłócenie ich orientacji przestrzennej lub odwrócenie ich uwagi od działań policjanta, gdy istnieje podejrzenie, że osoby te będą stawiać intensywny opór.

Art. 34. [Czynności przed użyciem środków przymusu bezpośredniego].

1. Środków przymusu bezpośredniego można użyć po uprzednim bezskutecznym wezwaniu osoby do zachowania się zgodnego z prawem oraz po uprzedzeniu jej o zamiarze użycia tych środków.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, w przypadku gdy:

- 1) występuje bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub wolności policjanta lub innej osoby lub
- 2) zwłoka groziłaby niebezpieczeństwem dla dobra chronionego prawem, a środków przymusu bezpośredniego używa się prewencyjnie.

Art. 35. [Decyzja o użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego].

1. Decyzję o użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego policjant podejmuje samodzielnie.

(...)

4. Decyzję o użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3, 4, 6, 8, pkt 12 lit. b-d, podejmują w przypadku:

1) Policji:

- a) kierownik jednostki organizacyjnej Policji albo osoby przez niego upoważnione, a w razie ich nieobecności – dyżurny jednostki,
- b) podczas konwoju, doprowadzenia lub wykonywania innych zadań służbowych przez grupę funkcjonariuszy – dowódca konwoju lub grupy funkcjonariuszy wykonującej doprowadzenie lub inne zadania służbowe,
- c) wobec użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 8 lub pkt 12 lit. b-d, Komendant Główny Policji, Komendant Centralnego Biura Śledczego Policji, Komendant Biura Spraw Wewnętrznych Policji, dowódca Centralnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji „BOA”, właściwy miejscowo komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji albo osoby przez nich upoważnione;

(...)

9) (*uchylony*)

Art. 36. [Czynności po użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego – zranienie osoby, pierwsza pomoc, kwalifikowana pierwsza pomoc, wezwanie podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe].

1. W przypadku gdy w wyniku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego nastąpiło zranienie osoby lub wystąpiły inne widoczne objawy zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby, policjant udziela jej niezwłocznie pierwszej pomocy, a w razie potrzeby zapewnia wezwanie kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe.

2. Policjant może odstąpić od udzielenia pierwszej pomocy, w przypadku gdy zachodzi jedna z następujących okoliczności:

- 1) udzielenie tej pomocy może zagrozić życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu policjanta lub innej osoby;
- 2) udzielenie tej pomocy spowodowałoby konieczność zaniechania przez policjanta czynności ochronnych wobec osób, ważnych obiektów, urządzeń lub obszarów lub w ramach konwoju lub doprowadzenia;
- 3) udzielenie pomocy osobie poszkodowanej zostało zapewnione przez inne osoby lub podmioty zobowiązane do jej udzielenia.

3. W przypadku odstąpienia od udzielenia pierwszej pomocy lub gdy osoba poszkodowana sprzeciwia się udzieleniu tej pomocy policjant zapewnia wezwanie kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe.

4. Policjant nie może odstąpić od zapewnienia udzielenia medycznych czynności ratunkowych kobiecie ciężarnej, wobec której użyto środków przymusu bezpośredniego.

(...)

Art. 37. [Czynności po użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego].

1. W przypadku gdy w wyniku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego nastąpiło zranienie osoby lub wystąpiły inne widoczne objawy zagrożenia

życia lub zdrowia tej osoby albo nastąpiła jej śmierć, zranienie albo śmierć zwierzęcia albo zniszczenie mienia, policjant:

- 1) zabezpiecza miejsce zdarzenia, także przed dostępem osób postronnych;
- 2) ustala świadków zdarzenia;
- 3) powiadamia o zdarzeniu właściwego przełożonego lub osobę pełniącą służbę dyżurną.

2. Przepisów ust. 1 pkt 1 i 2:

- 1) nie stosuje się w przypadku zniszczenia mienia na terenie jednostki organizacyjnej Służby Więziennej;
- 2) można nie stosować, w przypadku gdy:
 - a) zagrożiłoby to życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu policjanta lub innej osoby,
 - b) spowodowałoby to konieczność zaniechania przez policjanta czynności ochronnych wobec osób, ważnych obiektów, urządzeń lub obszarów lub w ramach konwoju lub doprowadzenia– do czasu ustania tego zagrożenia lub tej konieczności.

(...)

Art. 39. [Czynności po użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego – obowiązki właściwego przełożonego lub osoby pełniącej służbę dyżurną].

1. W przypadku gdy w wyniku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego wystąpiły objawy uzasadniające konieczność udzielenia osobie kwalifikowanej pierwszej pomocy lub medycznych czynności ratunkowych albo nastąpiła śmierć tej osoby lub wyrządzona została szkoda w mieniu znacznej wartości, właściwy przełożony lub osoba pełniąca służbę dyżurną niezwłocznie:

- 1) zapewnia w razie potrzeby wezwanie kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe osobom poszkodowanym;
- 2) zapewnia zabezpieczenie śladów i dowodów użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;

(...)

2. Przełożony policjanta lub osoba pełniąca służbę dyżurną powiadamia o zdarzeniu, o którym mowa w ust. 1, właściwego miejscowo prokuratora.

3. Niezależnie od obowiązków, o których mowa w ust. 1, przełożony:

- 1) ustala, czy użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego nastąpiło zgodnie z prawem;
- 2) niezwłocznie powiadamia właściwego przełożonego.

Art. 40. [Użycie środków przymusu bezpośredniego wobec nieletniego].

1. O użyciu środków przymusu bezpośredniego wobec nieletniego umieszczonego w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, zakładzie poprawczym albo schronisku dla nieletnich dyrektor placówki niezwłocznie powiadamia sędziego rodzinnego sprawującego nadzór nad tą placówką, sąd rodzinny wykonujący środek wychowawczy albo środek poprawczy lub organ, do którego dyspozycji pozostaje nieletni umieszczony w schronisku dla nieletnich.

2. O użyciu środków przymusu bezpośredniego wobec nieletniego umieszczonego w policyjnej izbie dziecka kierownik izby powiadamia sąd rodzinny sprawujący nadzór nad wykonywaniem czynności, o których mowa w art. 32e-32h ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 2018 r. poz. 969), a w przypadku, o którym mowa w art. 32h tej ustawy, powiadamia również sąd rodzinny, na obszarze właściwości którego znajduje się policyjna izba dziecka.

Art. 41. [Użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty]. Środki przymusu bezpośredniego mogą być użyte lub wykorzystane przez pododdział zwarty.

Art. 42. [Zgoda na użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty].

1. Zgody na użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty udzielają w przypadku:

- 1) Policji – Komendant Główny Policji, właściwy miejscowo komendant wojewódzki (Stołeczny) albo osoby przez nich upoważnione;
- (...)

Art. 43. [Użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego na rozkaz dowódcy pododdziału].

1. Użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty następuje na rozkaz dowódcy tego pododdziału.

2. Bezpośrednio przed wydaniem rozkazu użycia środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty jego dowódca wzywa do zachowania zgodnego z prawem, w szczególności do porzucenia broni lub innego niebezpiecznego przedmiotu lub do zaniechania stosowania przemocy, a następnie uprzedza o możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego w przypadku niepodporządkowania się temu wezwaniu.

3. W przypadku braku możliwości nawiązania kontaktu z dowódcą lub w sytuacji zagrażającej życiu lub zdrowiu policjanta lub innej osoby policjant wchodzący w skład pododdziału zwanego może użyć środków przymusu bezpośredniego lub wykorzystać te środki na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

4. Zaprzestanie użycia środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty następuje na rozkaz dowódcy lub niezwłocznie po osiągnięciu zamierzonego celu.

Art. 44. [Czynności po użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty].

1. W przypadku gdy w wyniku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty:

- 1) nastąpiło zranienie osoby,
- 2) wystąpiły inne widoczne objawy zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby,
- 3) nastąpiła śmierć osoby,
- 4) nastąpiło zniszczenie mienia,
- 5) nastąpiło zranienie lub śmierć zwierzęcia

– stosuje się przepisy art. 39.

2. O zdarzeniach, o których mowa w ust. 1 pkt 1-4, dowódca niezwłocznie powiadamia organ lub osobę, która udzieliła zgody na użycie środków przymusu bezpośredniego, albo osobę pełniącą służbę dyżurną, a w przypadku, o którym mowa w art.

42 ust. 2, dowódca pododdziału zwartego powiadamia właściwy podmiot, o którym mowa w art. 42 ust. 1.

Rozdział 3. Broń palna

Art. 45. [Przypadki użycia broni palnej dotyczące Policji]. Broni palnej można użyć, gdy zaistnieje co najmniej jeden z następujących przypadków:

- 1) konieczność odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na:
 - a) życie, zdrowie lub wolność policjanta lub innej osoby albo konieczność przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu,
 - b) ważne obiekty, urządzenia lub obszary albo konieczność przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu,
 - c) mienie, który stwarza jednocześnie bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub wolności policjanta lub innej osoby, albo konieczność przeciwdziałania czynnościom zmierzającym bezpośrednio do takiego zamachu,
 - d) (...)
 - e) bezpieczeństwo konwoju lub doprowadzenia;
- 2) konieczność przeciwstawienia się osobie:
 - a) niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni, materiału wybuchowego lub innego niebezpiecznego przedmiotu, którego użycie może zagrozić życiu, zdrowiu lub wolności policjanta lub innej osoby,
 - b) która usiłuje bezprawnie odebrać broń palną policjantowi lub innej osobie uprawnionej do jej posiadania;
- 3) bezpośredni pościg za osobą, wobec której:
 - a) użycie broni palnej było dopuszczalne w przypadkach określonych w pkt 1 lit. a-c i pkt 2,
 - b) istnieje uzasadnione podejrzenie, że popełniła przestępstwo, o którym mowa w art. 115 § 20, art. 148, art. 156 § 1, art. 163-165, art. 197, art. 252 i art. 280-282 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny;
- 4) konieczność:
 - a) ujęcia osoby:

- wobec której użycie broni palnej było dopuszczalne w przypadkach określonych w pkt 1 lit. a-c i pkt 2,
- wobec której istnieje uzasadnione podejrzenie, że popełniła przestępstwo, o którym mowa w art. 115 § 20, art. 148, art. 156 § 1, art. 163-165, art. 197, art. 252 i art. 280-282 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- dokonującej zamachu, o którym mowa w pkt 1 lit. e,
- jeżeli schroniła się w miejscu trudno dostępnym, a z okoliczności zdarzenia wynika, że może użyć broni palnej lub innego niebezpiecznego przedmiotu,
- b) ujęcia lub udaremnienia ucieczki osoby zatrzymanej, tymczasowo aresztowanej lub odbywającej karę pozbawienia wolności, jeżeli:
 - ucieczka tej osoby stwarza zagrożenie życia lub zdrowia policjanta lub innej osoby, – istnieje uzasadnione podejrzenie, że osoba ta może użyć materiałów wybuchowych, broni palnej lub innego niebezpiecznego przedmiotu,
 - pozbawienie wolności nastąpiło w związku z uzasadnionym podejrzeniem lub stwierdzeniem popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 115 § 20, art. 148, art. 156 § 1, art. 163-165, art. 197, art. 252 i art. 280-282 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,

(...)

Art. 46. [Zakaz użycia lub wykorzystania broni palnej przez pododdział zwarty].

1. Broń palna nie może być użyta lub wykorzystana przez pododdział zwarty.
2. W sytuacji zagrażającej życiu lub zdrowiu policjanta lub innej osoby policjant wchodzący w skład pododdziału zwartego może użyć broni palnej lub wykorzystać ją na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

Art. 47. [Przypadki wykorzystania broni palnej przez Policję]. Broń palną można wykorzystać w przypadku konieczności podjęcia co najmniej jednego z następujących działań:

- 1) zatrzymanie pojazdu, jeżeli jego działanie zagraża życiu lub zdrowiu policjanta lub innej osoby lub stwarza zagrożenie dla ważnych obiektów, urządzeń lub obszarów;
- 2) pokonanie przeszkody:

- a) uniemożliwiającej lub utrudniającej ujęcie osoby albo ratowanie życia lub zdrowia policjanta, innej osoby lub ratowanie mienia,
 - b) w przypadku naruszenia porządku lub bezpieczeństwa publicznego przez osobę pozbawioną wolności, zatrzymaną lub umieszczoną w strzeżonym ośrodku albo areszcie w celu wydalenia;
- 3) zaalarmowanie lub wezwanie pomocy;
- 4) neutralizacja przedmiotów lub urządzeń mogących stwarzać niebezpieczeństwo wybuchu, powodujących jednocześnie bezpośrednie zagrożenie zdrowia lub życia policjanta lub innej osoby;
- 5) unieszkodliwienie zwierzęcia, którego zachowanie zagraża bezpośrednio życiu lub zdrowiu policjanta lub innej osoby;
- 6) oddanie strzału ostrzegawczego;
- 7) zniszczenia lub unieruchomienia bezzałogowego statku powietrznego, w przypadkach określonych w ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz.U. z 2019 r. poz. 1580 i 1495).

Art. 48. [Czynności przed użyciem broni palnej. Pełna i skrócona procedura].

1. Przed użyciem broni palnej policjant podejmuje następujące działania:

- 1) identyfikuje swoją formację albo służbę okrzykiem „POLICJA!” – przypis autorów] przez wskazanie jej pełnej nazwy lub ustawowego skrótu, (...);
- 2) wzywa osobę do zachowania zgodnego z prawem, a w szczególności do:
 - a) natychmiastowego porzucenia broni lub innego niebezpiecznego przedmiotu, którego użycie może zagrozić życiu, zdrowiu lub wolności policjanta lub innej osoby,
 - b) zaniechania ucieczki,
 - c) odstąpienia od użycia przemocy.

2. W przypadku niepodporządkowania się wezwaniom, o których mowa w ust. 1 pkt 2, policjant uprzedza o użyciu broni palnej okrzykiem: „**Stój, bo strzelam!**”, a jeżeli wezwanie to okaże się nieskuteczne, oddaje strzał ostrzegawczy w bezpiecznym kierunku.

3. Od procedury, o której mowa w ust. 1 i 2 lub jej poszczególnych elementów, w szczególności od oddania strzału ostrzegawczego, można odstąpić, jeżeli:

- 1) ich zrealizowanie groziłoby bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia policjanta lub innej osoby lub
- 2) jest to niezbędne dla zapobieżenia wystąpieniu zdarzenia o charakterze terrorystycznym, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 796), a inne środki ze względu na okoliczności mogłyby okazać się niewystarczające.

4. Przed rozpoczęciem konwoju lub doprowadzenia policjant uprzedza osobę pozbawioną wolności, w stosunku do której zgodnie z art. 45 pkt 4 lit. b i c możliwe jest użycie broni palnej, o możliwości użycia w stosunku do niej broni palnej w przypadku podjęcia przez nią próby ucieczki.

Art. 49. [Czynności po użyciu lub wykorzystaniu broni palnej].

1. Do postępowania po użyciu lub wykorzystaniu broni palnej stosuje się przepisy art. 36 ust. 1-4, art. 37 ust. 1 i 2 pkt 2, (...) oraz art. 39.

(...)

Rozdział 4. Dokumentowanie użycia i wykorzystania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej.

Art. 51. [Notatka].

1. Policjant dokumentuje w notatce użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej.

2. Policjant przekazuje notatkę przełożonemu w przypadku użycia lub wykorzystania:

- 1) środków przymusu bezpośredniego – gdy skutkiem tego użycia lub wykorzystania było zranienie osoby lub wystąpienie innych widocznych objawów zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby albo jej śmierć, zranienie albo śmierć zwierzęcia albo zniszczenie mienia;
- 2) broni palnej – niezależnie od skutku tego użycia lub wykorzystania.

3. W przypadku użycia środka przymusu bezpośredniego wobec nieletniego umieszczonego w zakładzie poprawczym, schronisku dla nieletnich, młodzieżowym

ośrodka wychowawczym lub policyjnej izbie dziecka policjant każdorazowo przekazuje przełożonemu notatkę, niezależnie od rodzaju i skutku użycia środka przymusu bezpośredniego.

4. Policjant może dokumentować w notatniku służbowym użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego i broni palnej, gdy nie nastąpiły skutki, o których mowa w ust. 2 pkt 1.

Art. 52. [Dokumentowanie użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty i dokumentowanie użycia lub wykorzystania broni palnej przez policjanta wchodzącego w skład pododdziału zwartego].

(...)

2. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty jego dowódca dokumentuje niezwłocznie po zakończeniu działań tego pododdziału, w trakcie których nastąpiło to użycie lub wykorzystanie, sporządzając notatkę, którą przekazuje organowi lub osobie, która udzieliła zgody na użycie tych środków.

3. Policjant, o którym mowa w art. 46 ust. 2, dokumentuje użycie broni palnej na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

(...)

Art. 54. [Elementy notatki].

1. W przypadku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego, którego skutkiem było zranienie osoby lub wystąpienie innych widocznych objawów zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby albo jej śmierć, zranienie albo śmierć zwierzęcia albo zniszczenie mienia, notatka zawiera:

- 1) służbowe dane identyfikacyjne policjanta;
- 2) określenie czasu i miejsca użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
- 3) następujące dane osoby, wobec której użyto środków przymusu bezpośredniego:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) serię i numer dokumentu tożsamości,
 - c) datę urodzenia,

- d) w przypadku osoby osadzonej w zakładzie karnym albo areszcie śledczym
– dane, o których mowa w lit. a i c oraz imię ojca;
- 4) określenie celu użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
 - 5) informację o przyczynie użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
 - 6) określenie użytych lub wykorzystanych środków przymusu bezpośredniego i sposób ich użycia;
 - 7) opis czynności zrealizowanych przed użyciem lub wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego i po użyciu lub wykorzystaniu tych środków;
 - 8) opis skutków użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego;
 - 9) informację o udzieleniu pierwszej pomocy i jej zakresie lub zapewnieniu wezwania kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe;
 - 10) następujące dane ustalonych świadków zdarzenia:
 - a) imię i nazwisko oraz serię i numer dokumentu tożsamości albo
 - b) służbowe dane identyfikacyjne, jeżeli świadkiem zdarzenia był policjant;
 - 11) podpis policjanta.

2. Jeżeli uzyskanie danych, o których mowa w ust. 1 pkt 3, było niemożliwe, w notatce podaje się przyczyny ich nieumieszczenia.

3. W przypadku gdy w wyniku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego nie nastąpiły skutki, o których mowa w ust. 1, notatka zawiera tylko informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1-6 i 11 oraz ust. 2.

Art. 55. [Zastosowanie odpowiednich przepisów w sytuacji dokumentowania użycia lub wykorzystania broni palnej].

1. W przypadku broni palnej do treści notatki stosuje się przepisy:

- 1) art. 54 ust. 1 i 2, jeżeli notatka dokumentuje użycie broni palnej;
- 2) art. 54 ust. 1 pkt 1, 2, 5, 7 i 11, jeżeli notatka dokumentuje wykorzystanie broni palnej.

2. Notatka dokumentująca użycie lub wykorzystanie broni palnej zawiera także określenie nazwy, typu i numeru seryjnego użytej lub wykorzystanej broni palnej oraz rodzaju i ilości użytej amunicji.

Art. 56. [Elementy notatki dokumentującej użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty]. W przypadku użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty do treści notatki sporządzanej przez jego dowódcę stosuje się przepisy art. 54 ust. 1 pkt 1-3, 5, 6, 8, 10 i 11 oraz uwzględnia się w niej:

- 1) informację o organie lub osobie, która udzieliła zgody na użycie tych środków;
- 2) opis postępowania poprzedzającego użycie lub wykorzystanie tych środków;
- 3) określenie sposobu realizacji działań podjętych w sytuacji, gdy wszelka zwłoka w użyciu lub wykorzystaniu środków przymusu bezpośredniego groziłaby bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia lub zdrowia policjanta lub innej osoby, mienia lub niebezpieczeństwem dokonania zamachu na ważne obiekty, urządzenia lub obszary;
- 4) informację o liczebności pododdziału zwanego.

Rozdział 5. Zmiany w przepisach obowiązujących.

(...)

Rozdział 6. Przepisy przejściowe i przepis końcowy.

(...)

Art. 85. [Wejście w życie]. Ustawa wchodzi w życie z dniem 5 czerwca 2013 r.

Bibliografia

- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2021 r. poz. 1882 t.j.).
- Ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz.U. z 2019 r. poz. 2418 t.j.).
- Wytyczne nr 2 Komendanta Głównego Policji z dnia 26 czerwca 2007 r. w sprawie zasad ewidencjonowania, wypełniania oraz przechowywania notatników służbowych (Dz.Urz.KGP z 2019 r. poz. 30).
- Zarządzenie nr 805 Komendanta Głównego Policji z dnia 31 grudnia 2003 r. w sprawie „Zasad etyki zawodowej policjanta”. (Dz.Urz.KGP z 2004 r. nr 1, poz. 3).
- Zarządzenie nr 24 Komendanta Głównego Policji z dnia 23 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów (Dz.Urz.KGP. poz. 57, z późn. zm.).
- www.legalis.pl (31.10.2021)

Zakład Wyszkożenia Specjalnego

nadkom. Aleksandra Kukuła
st. asp. Maciej Kuchta

Szkoła Policji w Katowicach
ul. gen. Jankego 276
40-684 Katowice-Piotrowice
www.katowice.szkolapolicji.gov.pl

